

NAŠ GLAS

Št. 3 · Leto XIII · 12. III. 1992

Poštnina plačana v gotovini

Se bomo z vlado pogovarjali preko časopisov?

Očitno je, da krška občina s svojimi sila neprijetnimi problemi, kakršna sta na primer jedrska elektrarna in Videm, ni preveč prikupna za slovensko oblast, zlasti pa ne za republiško vlado. Propadlih poskusov za dogovarjanje z njo je bilo že toliko, da se krškim predstavnikom tak odnos ne more več zdeti naključen.

Dobro je znano, da vlada že lep čas odriva vse krške zahteve glede nuklearke in tudi zadnji poskus, da bi o teh vprašanih neposredno seznanili predsednika republiške skupščine in vlade, je ostal brez uspeha. Nikakor drugače kot pobalinsko vedenje ne moremo reči dejanju ministrstva za energetiko in drugih republiških institucij, ki so predstavnike šestih prizadetih slovenskih občin (med njimi je tudi krška) povabile na predstavitev študije o II. stopnji izbora lokacije za odlagališče NS RAO, ti pa so potem z dolgim nosom čakali na sestanek in šele ob vrnitvi domov dobili obvestilo, da je preložen. Nič kaj bolje se ni godilo predstavnikom krške občine in institucij, ki so se sestali v Ljubljani zaradi dogovora o usodi Vidma, kajti predstavnikov vlade, podpredsednika dr. Ocvirka in ministrice za delo Puharjeve, ki naj bi pri vsem imela odločilno besedo, ni bilo blizu.

"Pravzaprav gre za eno in isto stvar," je menil predsednik SO Vojko Omerzu, ko je o neuspehih sestajanjih poročal zboru združenega dela (24. februarja), "da izredno pomembne stvari v našem prostoru nekdo jemlje z levo roko, čeprav so odločilnega pomena za celo republiko. Ali pa je res, da so se nekateri – tako razmišljajo tudi naši poslanci

– zavestno odločili, da ta konec postaja Jug Slovenije in da so programi, ki jih bo podprla republika, že določeni. Če je tako, potem smo odpisani, ampak nobeden od politikov se noče izpostaviti, da bi to na glas povedal."

Delegati zbora združenega dela so z velikim ogorčenjem tako obnašanje vlade ocenili za ignorantsko in če že ni mogoče na drug način komunicirati z njo, so menili, da preostane le javna obsodba takega odnosa v medijih.

Obnova Valvasorjeve hiše

Nesporazumi okrog obnove hiše slovenskega velikana, Janeza Vajkarda Valvasorja, v Krškem trajajo že nekaj časa. Na eni strani je občinski izvršni svet, ki trdi, da mora imeti nadzor nad sredstvi, ki se stekajo v proračun, in da edino po tem načelu lahko dela tudi komisija. Komisija je bila izbrana za organizacijo krške, zadnje iz ciklusa proslav v Sloveniji, posvečenih Valvasorju, in njeni člani trdijo, da bi morali delovati povsem samostojno. V ta namen so si zastavili nalogo, da obnovijo Valvasorjevo hišo. Žal pa samo to ne zadostuje, saj je treba (delno tudi za potrebe proslave) celovito urediti prostor med tem objektom, cerkvijo in galerijo. To hkrati pomeni, da bo treba preusmeriti promet, ki se sedaj s CKŽ steka na krško obvoznico.

Vprašanje je, kdo bo zmogel tak finančni zalogaj, kljub pričakovani finančni pomoči Slovenije. Po nekaj sestankih lahko iz besed predsednika krškega izvršnega sveta Franca Černeliča sklepamo, da bo izvršni svet vsekakor poiskal sredstva, potrebna za pripravo dokumentov in vsaj za obnovo zgradbe, če jih že za celovito ureditev prostora ne bo dovolj.

Ena od nalog, ki so si jih ob obnovi Valvasorjeve hiše zastavili, je tudi, da je treba vanjo pritegniti predvsem ustrezno profitno dejavnost in le del hiše nameniti čemurkoli, kar terja vzdrževanje in dodatna proračunska sredstva. Če sklepamo po cenah, ki so jih v Krškem dosegle najemnine za poslovne prostore ob licitaciji za Križmanovo hišo, s povpraševanjem ne bo težav.

IZ VSEBINE:

- *Plinovod obratuje*
- *Vlaganje napovedi za dohodnino*
- *"1000 novih delovnih mest"*
- *Upravljanje stanovanj po novem*
- *Krško skupščinsko zasedanje na TV zaslonih*
- *Zloraba drog pri mladih*
- *Obisk iz Obrigheima*

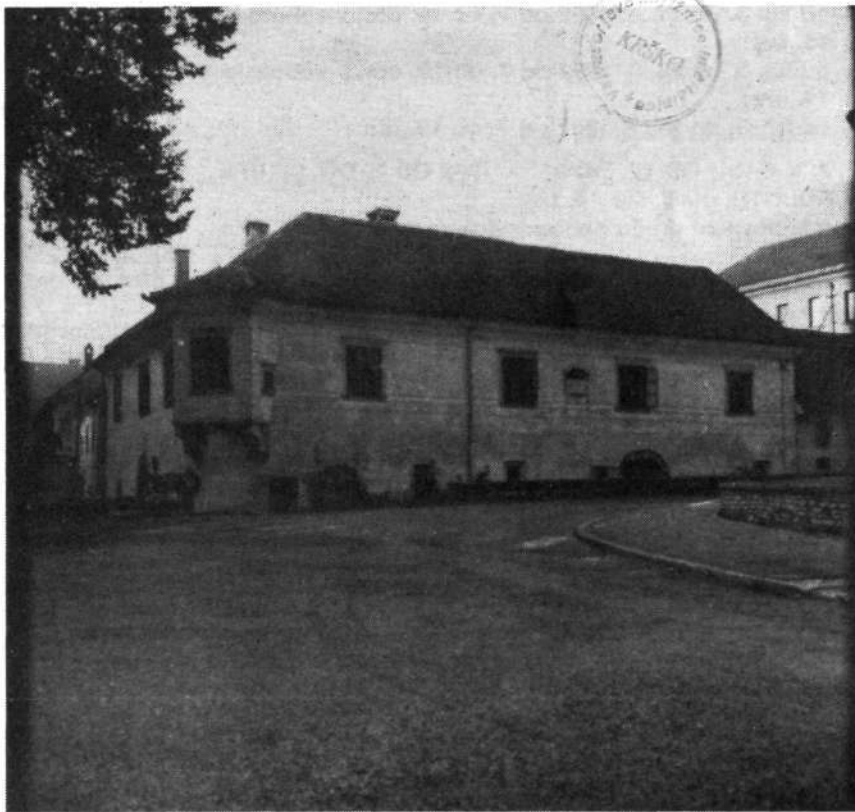

Foto: Ljubo Potočnik

Skupščina občine Krško Uprava za družbene prihodke

Obvestilo

Vse zavezanke za dohodnino iz občine Krško obveščamo, da je rok za vložitev napovedi za dohodnino za leto 1991 31. marec 1992. Obrazce za napoved lahko kupite v knjigarni Državne založbe Slovenije v Krškem, Cesta krških žrtev 23, manjše količine pa so na voljo tudi v krajevnih uradih in so namenjene tistim občanom, ki ne morejo sami v Krško oziroma nimajo nikogar, ki bi jim obrazec kupil in prinesel.

Zaradi velikega števila zavezancev in da bi se izognili preveliki gneči bo sprejem napovedi organiziran na naslednji način:

1. NA SEDEŽU UPRAVE ZA DRUŽBENE PRIHODKE KRŠKO:

- do 13. 3. 1992 vsak dan od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure, v sredo do 17. ure;
- od 16. 3. do 21. 3. 1992 od 7. do 19. ure, v soboto do 15. ure;
- od 23. 3. do 28. 3. 1992 od 7. do 19. ure, v soboto do 19. ure;
- od 30. 3. do 31. 3. 1992 od 7. do 19. ure;

2. V ČASU OD 16. DO 21. 3. 1992 OD 8. DO 18. URE, V SOBOTO OD 8. DO 14. URE:

- v krajevni uradi Kostanjevica za krajan KS Kostanjevica,
- v krajevni uradi Podbočje za krajan KS Podbočje,
- v krajevni uradi Raka za krajan KS Raka in Veliki Tm,
- v krajevni uradi Senovo za krajan KS Senovo in Koprivnica.

Krajan gornjih krajevnih skupnosti, ki ne boste vložili napovedi v predvidenem času v krajevnih uradih, ter krajan ostalih krajevnih skupnosti vložite napovedi na sedežu UDP Krško;

3. PO POŠTI NA NASLOV: Uprava za družbene prihodke Krško, Šoferska 1. Na kuverto napišite "napoved dohodnine". Svetujemo vam, da napovedi pošiljate priporočeno.

Rok 31. marec pa ne velja za tiste zavezanke, ki opravljajo npr. obrtno dejavnost ali imajo dohodek npr. od najemnine. Ti bodo vložili napoved za dohodnino v 15 dneh po prejemu odmerne odločbe za te podvrste dohodnine. Za te dohodke je bilo treba do 28. 2. 1992 vložiti posebno napoved na pristojni upravi za družbene prihodke.

OPOZORILO

Vsi zavezanke morate navesti v pravih rubrikah točne podatke tako o vaših osebnih podatkih kot tudi o zneskih prejemkov in olajšav; v primeru, da bodo v napovedih nepopolni osebni podatki ali ne bodo podpisane, jih bomo vrnili v dopolnitev.

Napovedi izpolnite pred prihodom na odjemno mesto. Zaradi velikega števila zavezancev vam delavci davčne uprave, ki bodo napovedi sprejemali, ne bodo mogli nuditi pomoči.

Poleg točnih podatkov o dohodkih, olajšavah ipd. OBVEZNO napišite svojo enotno matično številko občana (EMŠO), ki je navedena na hrbtni strani vaše osebne izkaznice; upokojenci pa morate dodatno navesti še svojo številko, ki jo imate pri SPIZ-u.

Napovedim ne prilagajte dokumentov, s katerimi uveljavljate olajšave. Prinesli jih boste, ko vas bo pozvala UDP.

Če napovedi ne boste vložili ali tega ne boste storili v roku, je zagrožena sankcija najmanj 25.000 SLT.

Uprava za družbene prihodke Krško

Obvestilo o obratovanju plinovodov

Petrol Zemeljski plin, d.o.o., Ljubljana, pooblaščen investitor in upravljelec plinovodnega omrežja Slovenije v skladu z Zakonom o temeljih varnosti transporta po naftovodih in plinovodih in Pravilnikom o tehničnih pogojih in normativih za varen transport tekočih in plinastih ogljikovodikov obvešča vse občane, skupnosti, investitorje in lastnike zemljišč, po katerih poteka plinovod, da redno obratujejo vse plinske instalacije in naslednji plinovodi:

- Rogaška Slatina-Anže-Krško-Drmovo-Novno mesto,
- Anže-Brestanica-Sevnica-Radeče,
- Čajna-Brezovo

in so vse plinovodne naprave pod visokim tlakom 50 bar.

S plinom so napolnjena tudi naslednja nizkotlačna omrežja in merilno-regulacijske postaje:

- plinovod od Brestanice do merilne postaje TES pod tlakom 1 bar,
- postaja Inplet pod tlakom 1 bar v Brezovem,
- postaja Sevnica do Jutrjanke pod tlakom 3 bar,
- mestna mreža Radeče s tlakom 6 bar do postaje Radeče

NAŠ GLAS

NAŠ GLAS - SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE - Izdaja: INDOK center Skupščine občine Krško - Naklada: 2500 izvodov - Odgovorni urednik: Ivan Kastelic - Uredništvo: CKŽ 12, 68270 Krško, telefon: (0608) 21-868 - telefax (SO Krško): (0608) 21-828; 21-678 - Tisk in grafična priprava: Papiroti - vse iz papirja Krško, d.o.o. - Glasilo je oproščeno

temeljne in posebnega davka od prometa proizvodov na podlagi mnenja Republiškega sekretariata za informiranje št. 23-91 z dne 25. junija 1991 - Za točnost podatkov in informacij, ki so objavljeni kot uradna obvestila, pojasnila ali strokovna gradiva, odgovarjajo posamezne službe, organi oziroma strokovni delavci, ki so pod temi besedili podpisani. - Rokopisov in slik ne vračamo.

papir in Muflon,

- mestna mreža Krško do postaje Videm pod tlakom 20 bar ter do SOP Krško pod tlakom 1 bar,
- odcepni plinovod do postaje Drnovo pod tlakom 50 bar,
- mestna mreža Novo mesto s tlakom 10 bar (20 bar) do postaje IMV.

Da bi preprečili kakršne koli nezgode in gospodarsko škodo ter zagotovili varno obratovanje plinovoda in plinovodnih naprav in s tem redno oskrbo potrošnikov s plinom, vas prosimo, da dosledno upoštevate naslednja navodila:

1. Vsak investitor je dolžan pred pričetkom del ob plinovodu in plinovodnih instalacijah pridobiti od upravljalca plinovoda Petrol Zemeljski plin d.o.o. soglasje z ustreznimi pogoji za:
 - kakršnakoli gradbena dela ali posege z gradbeno in kmetijsko mehanizacijo v pasu 30 m levo in desno od osi plinovoda,
 - vsako nadzemno ali podzemno prečkanje ali vzporedni potek komunalnih naprav s plinovodom,

- gradnjo ali rekonstrukcijo cest,

- druge gradnje oziroma posege na območju trase plinovoda.

2. Izvajalec del v varovalnem pasu plinovoda mora dosledno upoštevati pogoje upravljalca plinovoda in vse predpisane ukrepe, da se ne bi poškodovale plinovodne cevi in naprave katodne zaščite.

Upravljalca plinovoda v skladu s pravilnikom lahko v svojem soglasju za gradnjo objektov ob primarnih mestnih mrežah določi ožji varovalni pas.

Prosimo vas, da vsako poškodbo ali nenormalno delovanje na plinovodih ali objektih plinovoda ter vsako uhajanje plina takoj prijavite naši dispečerski službi na telefon 061 195-355, 061 552-498 ali vzdrževalni službi, tel. 061 552-698.

Želimo, da bi bilo to opozorilo čim uspešnejše in da bi ga prebralo čim več prebivalcev in uporabnikov plina.

Petrol
Zemeljski plin Ljubljana

Energetski minister dr. Miha Tomšič:

Mi bi radi pozabili na odloženi radioaktivni odpad

“Pot v Canosso“ je imenoval slovenski energetski minister, dr. Miha Tomšič, svoj ponedeljkov (2. 3. 92) obisk v Krškem. S skupino sodelavcev se je, kot pravi sam, predvsem prišel opravičiti ogorčenim predstavnikom krške in sevniške občine, ki so po nekaj nerodno prestavljenih in odloženih poizkusih sklicevanja sestanka, na katerem naj bi jim predstavili drugo fazo študije o iskanju trajnega odlagališča NS RAO, nazadnje v Ljubljano romali zaman. Zadnja odpoved sestanka je prišla po njihovi vrnitvi domov in potem, ko je bilo časopisom že oddano ogorčeno protestno pismo.

Dr. Tomšič ima prav gotovo tehten vzrok, da si skuša ohraniti potrpežljivost posavskih sogovornikov, vsaj tako je moč sklepati iz ponedeljkovega razgovora, ki so se ga poleg članov krškega izvršnega sveta in nekaj novinarjev udeležili tudi predstavniki sevniškega izvršnega sveta in krajevne skupnosti Blanca. Povzeta dejstva lahko po lastnem preudarku razvrstimo takole:

1. “Nobene občine ni možno prisiliti, da sprejme trajno odlagališče nizko in srednje radioaktivnega odpada,“ je zagotovilo prejšnjega predsednika izvršnega sveta, Dušana Šinigoja, ki se ga je spomnil Tone Bučar. K temu je dr. Tomšič dodal, da ta izjava (pripisal jo je dr. Frlec!) sicer drži, da pa je povsem normalno, da država, če to že mora storiti, za rešitev problema na koncu poseže po prisili in izda zakon, ki uveljavi njeno voljo.

2. “V Gorenji Leskovec boste odpad lahko spravili samo z grobo silo,“ je zagotovil Jože Rostohar, predstavnik KS Blanca. Vanjo namreč sodi tudi omenjena lokacija kot ena izmed možnih. Nekako tako se pridušajo tudi prebivalci na vseh ostalih 36 mikrolokacijah, ki jih v drugi fazi izbora še vedno predvideva omenjena študija.

3. “V Sloveniji imamo že dve kontaminirani lokaciji, Krško in Žirovski vrh, ki ju nikoli več ne bomo mogli povsem razkužiti. Zakaj naj bi zasvinjali še tretji kraj in vanj privlekli radioaktivni odpad?“ je menil predsednik sevniške komisije za varstvo okolja, mag. dr. Jurij Pesjak.

4. “V drugi fazi izbiranja lokacije za trajno odlagališče NS RAO so bili glavni izločilni kriteriji raba prostora, vodnogospodarski, potresnovarnostni in geološki kriterij. Na podlagi teh, zlasti pa je pomembno vlogo imela geološka sestava tal (vodna /ne/propustnost), smo izmed desetih makrolokacij iz prve faze izločili nadaljnje tri: Pirnico, Arnače in Vzhodno od Velenja. Nadaljnji kriteriji, v 3. stopnji izbora, ne bodo več samo izločilni, pač pa tudi primerjalni: ekonomska in tehnična izvedljivost, oddaljenost lokacije od NE Krško ...,“ je med drugim razložil mag. Marko Jeran.

Od leve: mag. Marko Jeran, mag. Bogdan Babšek, direktor Agencije za RAO, dr. Miha Tomšič, minister za energetiko, in inž. Franc Čermelič, predsednik IS SO Krško.

5. Veliko besed je bilo izrečenih na račun dodatnega onesaževanja Slovenije, ob že kontaminiranih lokacijah, vse pa so samodejno navajale k sklepu, da je najbolje NS RAO odložiti v Krškem ali na Žirovskem vrhu. Odgovor: narava je uranovo rudo odložila tam, kjer je strokovnjaki ne bi, saj so kamnine v rudniku urana Žirovski vrh preveč prepustne, ob nekaterih suhih so tudi sila vlažni deli. Jama je bila tudi minirana! Okolje, v katerega bi vložili odpad, mora namreč imeti take lastnosti, da že samo, s svojo sestavo zagotovi kar najučinkovitejše varovanje pred žarčenjem radionuklidov. Voda pa, ki bi tudi slučajno zašla v območje vpliva radioaktivnega odpada, mora do talnice in do ponovne možnosti vpliva na zunanje okolje imeti pot, dolgo najmanj 300 let. To je desetkratna razpolovna doba radioaktivnih elementov! Tudi o možnostih odlaganja NS RAO v območju sedanje NEK smo dobili odgovor: posodo, v kakršno sedaj spravljajo nizko in srednje radioaktivni odpad, lahko spravite v kakršnokoli klet. Njegov vpliv na okolje je namreč manjši od tistega, ki ga ima sedaj radon iz elektrofilterskega pepela, vgrajenega v temelje nekaterih vrtcev. Pogoj je le, da to posodo nadzirate. Po tej logiki – tako dr. Tomšič in mag. Jamnik – bi lahko odlagališče NS RAO zgradili tudi ob NEK. Je pa nuklearka projektirana za življenjsko dobo največ 40 let, trajno odlagališče pa bo "živelo" 300 let od dneva, ko bo vanj šel zadnji kos NS RAO! Ravno tako je res, da bodo v tako odlagališče vozili ne le odpad iz nuklearke in inštitutov, ampak tudi ves NS RAO, ki nastaja po bolnišnicah in tovarnah. Kako potemtako določiti dan, ko bo šel vanj ZADNJI kos odpada in bo začelo teči 300 let? Hkrati smo slišali tudi, da bi moralo odlagališče NS RAO biti narejeno tako varno, da lahko nanj "pozabimo". To se z odlagališčem, ki bi ga na krškem polju zalili z betonom in potem morali 300 let nenehno nadzirati, nikakor ne bi smelo zgoditi. Nadzor bi moral biti tak, kakor da imamo tu reaktor, z vso potrebno posadko. To pa je vse preveč drago in za nameček: čez 300 let bo odpad še vedno sredi krškega polja, ob močno obremenjenih prometnicah.

6. Slišali smo tudi zahteve po informacijah o tem, kakšen je vpliv NS RAO na okolje, če je takih posod malo ali pa če jih je veliko, kakšen bo vpliv čez leta in zlasti na naslednje generacije... Jasno je, da je sedanji generaciji usojeno, da se neljube sosedo in njene vsebine na noben način ne bo mogla znebiti, saj: ob morebiti uresničenju napovedi vlade (in stranke zelenih), da bo leta 1995 izpolnila vse pogoje za zaprtje NEK, morajo strokovnjaki samo iztrošeno jedrsko gorivo hladiti 40 let. Da o dekomisiji (razstavljanju in pospravlilu) ne govorimo.

7. Posavski funkcionarji so seveda želeli odgovore na celo vrsto vprašanj o renti, saj na to vižo država in od nje zadolženi podpredsednik vlade dr. Šešerko nič kaj prav ne slišita. V študiji so pogrešali tudi opredelitev vloge države, ki je njen naročnik in bo morala biti tudi garant njene uresničitve. Kot vsaj majhen prispevek ali znamenje dobre volje

za reševanje problema bi očitno razumeli že drugačen, kooperativnejši odnos predsednika vlade, gospoda Peterleta (tako v nekaj pikrih pripombah T. Bučar), ki se ob tako pomembni problematiki pač ne bi smel izgovarjati na to, da običajno ne hodi na seje občinskih skupščin. Sestanek med krškim izvršnim sve-

tom in ekipo ministra Tomšiča so sklenili z obljubo, da bodo študijo o drugi fazi izbora trajnega odlagališča NS RAO v kratkem predstavili javnosti v Ljubljani, da pa bo treba za morebitno javno razpravo narediti nekoliko obsežnejši in strokovnejši povzetek od obstoječega. Celotna študija je namreč zelo obsežna. ■

Jože Rostohar z Blance je zagotovil, da odlagališče NS RAO v Gorenjem Leskovcu lahko nastane le na silo. Tamkajšnji krajani so si vse, kar imajo, morali zagotoviti z lastnimi sredstvi, zato ne bodo dovolili tako grobega posega v svoje okolje.

Sevniška županja Breda Mijović in izvršnik Marjan Kurnik: hotela sta izvedeti čim več o renti, o lokaciji stalnega odlagališča NS RAO in njegovem vplivu na okolje. Medtem so študijo o 2. fazi iskanja lokacije že predstavili tudi uradno – v Ljubljani.

Pred Šeherezado in po njej še druge dobre stvari

Vodstvo krškega kulturnega doma si v sezoni 1991/92 prizadeva bolj kot doslej pripeljati na krški oder čim več kakovostnih predstav z dobrimi izvajalci. Dramskim in glasbenim dogodkom iz preteklih mesecev so v začetku marca dodali še večer šansonov Jacquesa Brela v izvedbi igralcev Katje Levstik in Matije Rozmana ter pianista Silva Štingla. Za 12. marec so povabili na gostovanje Primorsko dramsko gledališče iz Nove Gorice s komedijo Georges Feydeaua Poskrbi za Amelijo. Za poznavalce dela dirigentov Janka Avsenaka in Draga Gradiška pa bo svojevrsten dogodek tudi nastop MePZ "Viktor Parma" in Pihalnega orkestra Videm, ki bo na sporedu v četrtek, 26. marca.

Že zdaj pa lahko rečemo, da je bila višek sezone, morda celo desetletja, nepozabna februarjska predstava Šeherezade, dramskega dela Iva Svetine v režiji Tomaža Pandurja in izvedbi Mladinskega gledališča Ljubljana. Predstava je bila enkrat sicer predstavljena, a je v drugo prišlo še več občinstva in že to je bil praznik: videti krško kulturno dvorano polno do zadnjega sedeža. Težko verjamemo, da je bil kdo razočaran, kajti predstava je z razkošjem glasbe, do popolne pristnosti izpiljeno igro in tempom brez oddiha nahanjala misel, duha in čute.

Takih programskih odločitev bi si še želeli.

Obisk delegacije iz Obrigheima v Krškem:

Če hočemo biti prijatelji, nam tisoči kilometrov niso mar!

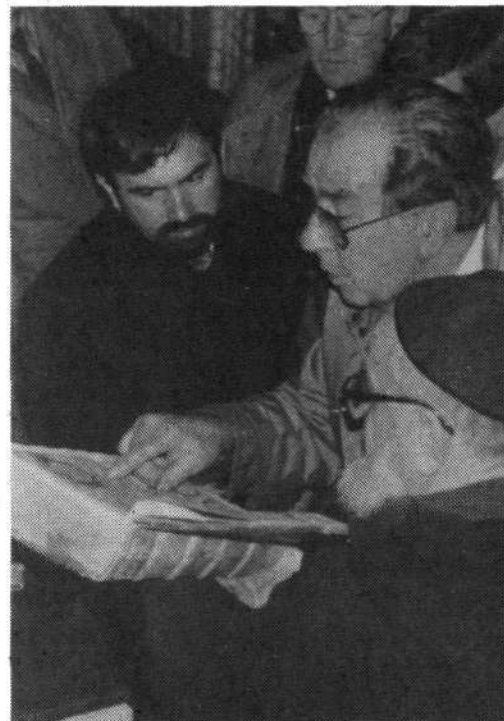
Takšno je sporočilo s srečanja delegacij, komentar z nemške strani pa še: "Še posebno sem vesel, da sem prišel v državo Slovenijo, in ne v Jugoslavijo!"

Nekako v tem duhu sta izzvenela pozdravna nagovora vodij obeh delegacij, Rolanda Lauerja in Vojka Omerzuja. Župan prijateljske občine Obrigheim, gospod Roland Lauer, ki se je na čelu delegacije tamkajšnjega občinskega sveta 21. februarja mudil v Krškem, je pomembnost tokratnega obiska želel podkrepiti tudi s tem, da je za na to pot izmed sodelavcev izbral tudi svojega prvega namestnika, Franza Brandhuberja, in drugega namestnika, Gottarda Kaiserja. Želja po resnem in tesnem sodelovanju med občinama pa je tudi brez poudarkov in pozornostne geste gospoda Lauerja bila očitna že iz vsega ostalega, kar je povedal. Delegacija prijateljske občine Obrigheim je namreč pred gostitelji iz Krškega razgrnila temeljito domišljen predlog programa sodelovanja med skupnostima, sugestije in želje za morebitne akcije Krčanov in široko ponudbo možnih oblik pomoči.

Letos poteka deset let od podpisa listine o prijateljstvu in sodelovanju med občinama in Obrigheimčani bodo ob jubileju med drugim organizirali veliko prireditev v svoji Nekarhale, ki naj bi se je udeležila tudi pevska zbor iz Brestanice in iz Krškega. Za to priložnost načrtujejo 17. maja tudi mašo v svoji cerkvi, na kateri naj bi sodelovala oba zbora in kaplan iz Brestanice, ter razstavo naših in njihovih slikarjev amaterjev. Dogodku primerno pričakujejo tu obisk okrog 1.000 ljudi. Tudi sicer nameravajo, po besedah gospoda Lauerja, ob proslavljanju obletnice spraviti na noge vse prebivalstvo svoje skupnosti in v programu proslav je tudi velika popoldanska zabava na prostem – če bo to dopuščalo vreme! Obletnico bodo zaznamovali tudi v Krškem, kjer se bo v času med 13. in 16. avgustom njihov celotni občinski svet udeležil skupne slavnostne seje naših skupščinskih zborov.

"Obletnice so zato, da jih slavimo, zato smo se, med drugim, prišli tudi dogovoriti o programu proslav!" je pojasnil gospod Lauer. Tako so med skupne sklepe srečanja v Krškem kot ključne točke letošnjega sodelovanja zapisali še vrsto gostovanj. V Krškem bodo Obrigheimčani ponovno junija ob občinskem prazniku, sicer pa sta datumsko že opredeljena tudi gostovanje krškega namiznoteniškega kluba v Obrigheimu (11.–16. aprila) in krškega rokometnega kluba na jubilejnih prireditvah rokometne sekcije špor-

tnega društva Obrigheim (10. in 14. septembra) ter hkraten obisk krške občinske delegacije. To je namreč čas, ko v prijateljski občini organizirajo svojo največjo prireditev, Killianov sejem. Gospod Lauer je v razgovorih večkrat omenil, da nihče ni mogel bolje približati in predstaviti krške občine in Slovenije njegovim someščanom, kot so to lani ob svojem obisku storile članice našega Aktiva kmečkih žena. Zato je izrazil željo, da bi podobno gostovanje, morda v kombinaciji z nastopom kake naše folklorne skupine, letos ponovili. Prijateljske vezi namreč tkejo med skupnostmi društva, ki sodelujejo na svojih področjih. Tako so ob lanskem obisku sklenili člani krške Kmečke zveze tudi nekaj poslovnih dogovorov, med njimi pa velja posebej omeniti tistega o obisku mladih kmetovalcev na tamkajšnjih kmetijah. Nemškim kmetom se menda izplača imeti praktikahta na kmetiji in so zato za misel takoj poprijeli, le da je vojna na Slovenskem preprečila takojšnjo uresničitev dogovora. Opaziti je bilo, da so tudi ob tokratnem srečanju v Krškem stekli pogovori o sodelovanju (trgovanju) s kmečkimi pridelki. Pa še nekaj tke povezave med tako oddaljenimi kraji, kot sta Krško in Obrigheim: med prijateljskimi skupinami, ki so že doslej sodelovale, se je uveljavila naveda, da oskrbujejo svoje goste po domovih. Tako se formalne vezi širijo še na družinski krog, prijateljstvo se utrjuje. "Vse to pa je temelj tiste velike, mednarodne politike, in

Gostje iz Obrigheima so si v Krškem ogledali nekaj podjetij, obiskali so nekaj prijateljev, svoj obhod pa so začeli v krškem samostanu, kjer jih je nepozabni pater Metod popeljal v bogastvo knjižnice, ki jo varuje.

vaše poti v Evropo!" je dejal gospod Lauer.

Povabilo na obisk Killianovega sejma je ravno tako veljalo predstavnikom občine Krško, sledil pa je tudi dodatek. "Pri nas bodo aprila deželne volitve in zna se zgoditi, da dobimo na naša vodilna mesta nekaj novih obrazov. Killianov sejem je zelo znan in udeležujejo se ga tudi naši okoliški politiki. Zato je tudi to ena izmed vaših priložnosti," je zagotovil gospod Lauer. "Sporočite nam, kdo izmed vaših ljudi bo v delegaciji, in potrudili se bomo, da vam pripeljemo ustrezne sogo-vornike. Za vašo skupnost je to lahko samo koristno!"

Gostje iz Obrigheima so si ogledali nekaj tovarn v občini Krško in nekaj okoliških znamenitosti, svoj obisk pa so zaključili v nedeljo, 23. februarja.

Člani uradne delegacije iz prijateljske občine Obrigheim (od leve): Dieter Frede, predsednik rokometne sekcije Športnega društva Obrigheim, Ernst Räu, predsednik pevskega društva "Sangenkranz Frohsinn", Gotthard Kaiser, drugi namestnik župana, župan Obrigheima, Roland Lauer, prvi namestnik župana, Franz Brandhuber, in Wolfgang Banholzer iz Društva za negovanje prijateljstva med občinama.

Gospod Brandhuber je hkrati tudi predsednik dobrodelnega društva, ki skrbi za socialno ogrožene v svojem okolju. Ena od stičnih točk med občinama so bili v preteklosti otroci iz takih družin, ki so pred leti letovali v krškem počitniškem naselju Nerezine. V času njihovega bivanja po domovih vrstnikov v Sloveniji so se med mladimi zelo hitro spletile prijateljske vezi in spominjam se, da smo ob slovesu bili priča tudi solzam. Žal je ta možnost bivanja v Nerezinah trenutno odpadla, ker občina Krško pač sploh ne ve, kaj je na Lošinju (v drugi državi Hrvaški) sploh še njenega.

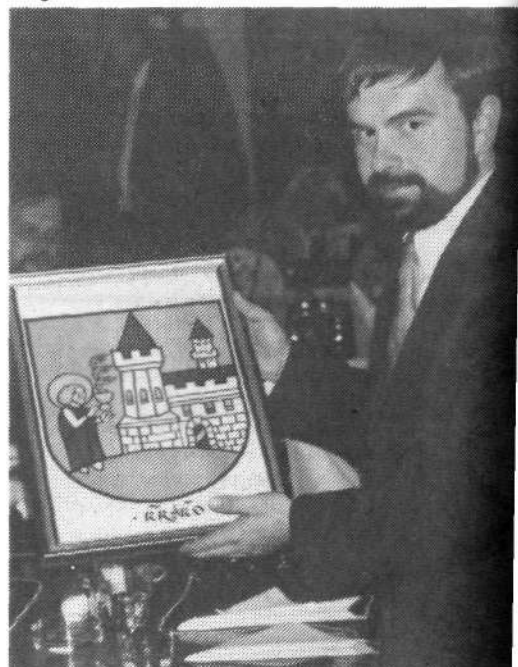
Krška stran mize. Med gostitelji so bili Franc čermelič, predsednik izvršnega sveta, Franc Jenič, sekretar sekretariata za razvoj, Olaf Lavrenčič (prevajalec), Vojko Omerzu, predsednik SO, Miran Resnik, podpredsednik SO za gospodarstvo, Stane Suncič, podpredsednik SO za družbene dejavnosti, in Danilo Šiter, sekretar sekretariata za družbene dejavnosti.

Po besedah predsednika Vojka Omerzua je gostitelje tolikšna pripravljenost za sodelovanje, ki jo je pokazala delegacija občine Obrigheim, presenetila, predvsem pa so je bili iz srca veseli. Pogovori so tekli o pomoči pri zagotavljanju nekaterih sodobnih tehnoloških znanj (literature), o usposabljanju naših bodočih obrtnikov in o izmenjavi izkušenj na nekaterih drugih področjih. Krčani so gostom skušali pojasniti tudi to, kakšne organizacijske spremembe čakajo naše občinske uprave, in ti so jim rade volje ponudili možnost, da si naši ljudje na občini Obrigheim ogledajo, kako določenim rečem strežejo v nemški državni upravi.

Ponovni izrazi dobrodošlice in navdušenja nad sprejemom in prijetnim bivanjem v Krškem ob večerji pri Treh Lučkah. Krčani so se še enkrat zahvalili za izraze podpore, ki so nam jih Obrigheimčani pošiljali ves čas naših osvobodilnih in osamosvojitvenih prizadevanj. Gostje so to komentirali takole: "Drugače je, če gledaš poročila o vojaških spopadih kjerkoli po svetu, drugače pa, če so v težave vpleteni ljudje, ki jih poznaš. Ves čas smo napeto spremljali dogajanje pri vas v Sloveniji in resnično smo si oddahnili, ko so se zadeve končno umirile. Sedaj ste samostojni, imate svojo državo in od vas bo odvisno, koliko boste napredovali v razvoju, kako se boste organizirali... Pripravljeni smo vam pomagati, verjetno pa se vsi skupaj zavedamo, da je treba pri vas za začetek sodelovanja z Zahodno Evropo doreči vprašanje lastnine."

Izmenjavo daril je gospod Lauer komentiral takole: "Prišli smo z veliko prtljage, a še več je je ob povratku. Tu ne mislim samo na darila (Hvala zanja! Toliko jih je, da sem že napol Slovenec!), ampak tudi osebne vtise, poznavanje pokrajine in ljudi."

Roland Lauer, predsednik občine Obrigheim:

“Dokler ne bo alternativne energije, nimamo veliko izbire!”

Sodelovanje in kasnejše prijateljstvo med občinama Obrigheim na reki Neckar in Krško se je delno pričelo tudi zaradi njunega skupnega problema. Obe občini imata v svoji neposredni sosesčini jedrsko elektrarno in takratni bodoči “obdarovanci”, Krčani, ki so se pripravljali na gradnjo svoje elektrarne, so hoteli iz prve roke izvedeti, kako se ljudje drugod s tako rečjo spoprijemajo. Kot ustvarjena za to je bila občina Obrigheim, tudi po številu prebivalstva. Nekoliko smo takrat zanemarili le dejstvo, da prijateljska občina vodi svojo elektrarno v povsem drugače učinkovitem gospodarskem, političnem in pravnem sistemu, kot je naš. Kljub temu smo poprosili obrigheimskega župana, gospoda Rolanda Lauerja, za izjavo o natanko tej problematiki: uporabi jedrske energije in odnosu do nje v Nemčiji.

“V celoti so JE v vsem svetu problematične. Dejstvo pa je, da elektriko potrebujemo vsi, kar pomeni, da jo moramo nekako tudi proizvesti. Tako obstajajo tudi problemi pri proizvodnji v jedrskih elektrarnah. Na vsak način pa so problemi tudi, če energijo proizvajamo iz fosilnih goriv. Pri nas v Nemčiji imamo komisijo zveznega parlamenta, ki se ukvarja izključno z ekologijo v proizvodnji energije. Rezultati te preiskovalne komisije, kar zadeva proizvodnjo energije s fosilnimi gorivi, so zastrašujoči. Pri tem mislim na ozonsko luknjo, na pričakovane klimatske spremembe, kar z eno besedo pomeni spremembo Zemljine atmosfere, nadalje izsuševanje celotnih predelov. Spričo teh razlogov smatram, da je proizvodnja električne energije v jedrskih centralah sprejemljiva – seveda ob domnevi, da te JE ustrezajo zahodnim varnostnim normativom.

Vem, da na JEK izvaja pritisk tudi Avstrija. Menim, da to ni dobro, da se jedrska energija izkoreninja iz okolja, elektrika, ki jo določena okolja potrebujejo, pa se dobavlja iz drugih dežel.

Namenoma se o tem pogovarjam z vami nočoj, pred jutrišnjim obiskom v NEK. V Sloveniji so se namreč razvnele predvolilne strankarske strasti, stranke pritiskajo druga na drugo in na nas in nočem, da bi vas, mene ali kogarkoli drugega od zunaj obtožili vmešavanja v notranjepolitične zadeve Slovenije. Ta stvar pač najbolj zadeva okoličane, ki bomo še dolgo z elektrarno in njenimi ostanki živeli. Potem pa še tiste, ki bodo zapiranje elektrarne plačevali. Kakšna pa je razlika v odnosu okolja do obratovanja nuklearne elektrarne v neposrednem okolju NE Obrigheim in v širšem okolju?

“Jedrska elektrarna Obrigheim je stara že kar nekaj let in nasprotniki jedrskih elektrarn pravijo, da je to kup starega železa. Ljudje pa pozabljajo, da so njeni upravljalci v varnost naprave dodatno že investirali več, kot je bila njena vrednost ob gradnji. V Obrigheimu so se stvari odvijale, ko so se v novejših JE v Nemčiji šele sedaj vgrajevale. Poslovodstvo obrigheimske nuklearke je vedno vlagalo vsa sredstva za njeno varnost, tako da zaradi tega nikoli nismo imeli nikakršnih težav.”

Kakšno pa je stališče zvezne oblasti do tega? Naši ljudje nikakor niso srečni, ker imajo v sosesčini tak objekt, večini pa je jasno, da je ob trenutnih razmerah najbolj varna, če – po normativih – obratuje. Vemo tudi, da je bila nuklearka v Obrigheimu nekaj časa zaustavljena.

“Da. Elektrarna je bila zaustavljena več kot leto dni, od maja 1990 do julija 1991. Pritožba z našega področja je zaradi tega šla do vrhovnih oblasti in te so izdale potrdilo, da jedrska v Obrigheimu obratuje varno. Šlo je, skratka, bolj za pravni kakor za varnostni problem. Zeleni v pokrajinskem parlamentu so vsekakor proti obratovanju. Generalni program Zelenih Nemčije je proti jedrskim elektrarnam. Tudi ostale stranke so za izstop Nemčije iz uporabe jedrske energije. Razumljivo je, da je izstop iz uporabe jedrske energije v trenutku nemogoč, ker alternativ danes ni. Je pa jakost pritiska na zapiranje jedrskih elektrarn odvisna od večine v deželni par-

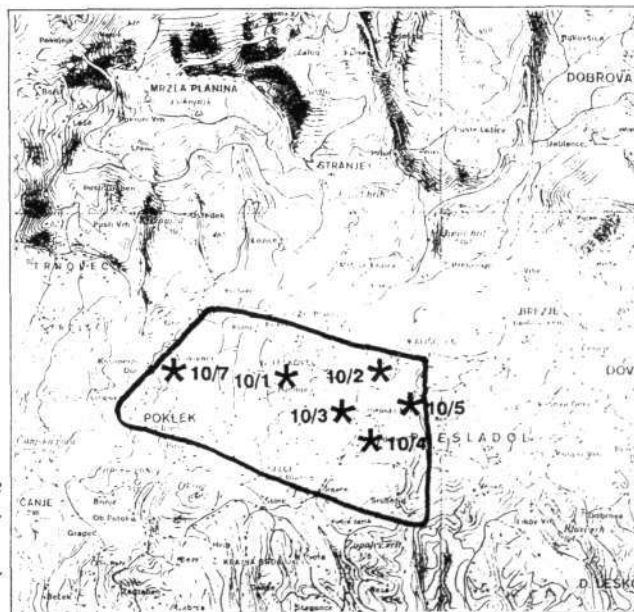
lamentu in to je politično vprašanje. V aprilu imamo deželne volitve in njihovo izid je povsem negotov. V Obrigheimu nasprotovanja elektrarni ni. Julija smo imeli demonstracije proti naši elektrarni in zanimivo je, da udeležencev iz Obrigheima na njih ni bilo. Tudi iz širšega okraja je bilo mogoče štiri, pet ljudi, ostali pa so prišli v Obrigheim demonstrirati od daleč.”

Kaj elektrarna pomeni ekonomsko za Obrigheim?

“Tristo neposrednih delovnih mest, dodatno pa še tristo delovnih mest v dejavnostih, ki so na tak ali drugačen način servis elektrarni in so nanjo posredno vezane. Skupno torej 600 zaposlenih.”

Možna lokacija Gorenji Leskovec

Izbor lokacije za odlagališče nizko in srednje radiokativnih odpadkov v Sloveniji, 2. stopnja: šest lokacij na območju Gorenjega Leskovca.

MERILO 1:50.000

* POTENCIALNA LOKACIJA

SDP se je hotela prepričati na lastne oči:

“Naša opredelitev ni protijedrska, ampak nejedrska!”

Tako je (24. februarja) ob obisku v NEK izrazil stališče stranke Socialnodemokratske prenove njen funkcionar Mauricio Olenik. Nejedrska opcija po njegovem mnenju pomeni, da je treba energetska vprašanje in uporabo jedrske energije opredeliti na čim bolj razumen način. “Mi smo in želimo ostati resna politična stranka, danes smo se hoteli prepričati o tem, kako varno deluje krška elektrarna in še o vrsti reči. Za nas ni nobenega dvoma, ali je smiselno odločanje na referendumu o tako pomembni stvari, kot je zapiranje NEK. Vprašanje je le, kdaj, kako in na podlagi česa se bo o tem odločalo!” je v uvodu zbranim novinarjem povedal predsednik SDP dr. Ciril Ribičič.

V SDP so ugotovili, da še nobeden od pogojev, ki so jih postavili že junija lani, če naj podprejo akcijo stranke zelenih za referendum o predčasni zaustavitvi NEK, ni bil izpolnjen pred sklepom slovenske vlade o referendumu. Ti pogoji so bili:

1. Strokovni in laični javnosti je treba predstaviti projekt zapiranja NEK s celovitimi ocenami vseh pozitivnih in negativnih posledic ter o njem opraviti dovolj široko javno razpravo.

2. Postopek za določitev lokacije odlagališča NS RAO je treba pripeljati do faze, ko bo odlagališče lahko zgrajeno do dneva zaustavitve NEK.

3. Sprožen mora biti postopek za iskanje rešitev za odlaganje visoko radioaktivnih odpadkov.

4. Dosežen mora biti dogovor s Hrvaško o postopku predčasnega zapiranja NEK in o razrešitvi pogodbenih obveznosti o skupnem vlaganju v izgradnjo NEK.

Referendum bo po mnenju stranke tudi motil volitve, zato predlagajo njegovo prestatitev na nevolilno leto. Štirim pogojem, ki so jih postavili, če naj podprejo pobudo zelenih, pa še niso izpolnjeni, je SDP dodala še dva:

Od leve: Josip Aralica in Stane Rožman iz NEK ter Ciril Ribičič in Mauricio Olenik iz stranke Socialdemokratske prenove. Dr. Ribičič: “Naš interes je, da se ohrani močno ekološko gibanje, ne glede na morebitno zaprtje krške nuklearke! To gibanje mora vplivati na pravilen razvoj Slovenije.”

– v državnem proračunu mora biti bilanca sedstev, namenjenih varstvu okolja;

– v proračunu mora biti tudi bilanca sredstev za razvoj energetike za iskanje nadomestnih virov.

Cirila Ribičiča je dodatno zanimala potresna varnost objekta in tektonska prelomnica, ki je baje 500 m od reaktorske zgradbe, ter mnenje vodstva NEK o njeni varnosti po morebitnem zaprtju. S tem

Dr. Tomac: “Pol elektrarne je Hrvaške!”

Po ogledu NEK in razgovoru z novinarji se je delegacija SDP sestala tudi s hrvaško stranko SDP, ki jo je vodil njen podpredsednik in podpredsednik hrvaške vlade, dr. Zdravko Tomac. To priložnost smo izkoristili tudi nekateri novinarji. Dr. Tomac je pojasnil, da sta njegova stranka in SDP iz Slovenije, za razliko od nekaterih drugih strank, vedno imeli dobre prijateljske odnose. Zato njihovi člani vsako priložnost izkoristijo za pogovore, izmenjavo stališč, informacij, dogovore o skupnih ukrepih... Trenutno so njihova redna srečanja v znamenju organizacije Ribičičevega obiska na Hrvaškem (linija fronte in nekatera porušena mesta), vprašanj NEK, državne meje, Istre, prihoda mirovnih sil OZN, skupne poti v Evropo, ki vsekakor ne bo vodila preko Beograda, pač pa preko regionalnega sodelovanja. Pri tem Srbija ni izključena, le njena funkcija bo spremenjena in odvisna od njenega odstopanja od dosedanje politike. “Naši pogori so bili vedno odkriti. Vemo, da ima Slovenija manj problemov, da ima večje možnosti, da izpolni pogoje, ki

jih pred njo postavlja Evropa. Bi pa bilo zanj vsekakor neugodno in nevarno, če bi v teh prizadevanjih Hrvaška preveč zaostala. Zato

Na sliki od leve: novinarja Vlado Podgoršek in Ivan Krasko, dr. Zdravko Tomac in dr. Ciril Ribičič.

vidim možnosti za uspeh le v naših skupnih prizadevanjih. O tem se bomo tudi danes še pogovarjali.”

je mislil predvsem na motiviranost ljudi, ki tam delajo in so dolžni skrbeti za varno obratovanje naprav. Prepričan je, da je to vprašanje nehumano izrabljati za predvolilne razprtije strank in da je treba po nekakšni metodologiji zbrati vse pozitivne in negativne kazalce, pretehtati politične, psihološke in socialne učinke zaprtja NEK ter se na podlagi rezultatov odločiti.

Direktor nuklearke Stane Rožman je pojasnil, da je njeno vodstvo ob predlogu za referendum o njenem predčasnem zaprtju začutilo potrebo, da se tudi s svojimi argumenti pojavi v javnosti. Tudi v elektrarni so prepričani, da morajo pred razpisom referenduma biti izpolnjeni zgoraj naštetí pogoji. Pojasnil je, da potekajo na tem območju intenzivne seizmične raziskave že od leta 1964, ko je znanost in oprema dorasla temu problemu. Elektrarn je po vsem svetu veliko tudi na potresnih področjih, kar pomeni, da so stvari tehnično rešljive. (Opomba avtorja: Če izhajamo iz tistega, kar so nam še pred zagonom NEK pojasnili, je naša elektrarna zgrajena na takem temelju, da bi prenesla potresni sunek do devete stopnje po lestvici MCS. Temelj, na katerem stoji, je tako narejen, da bi se ob morebitnem močnejšem sunku lahko le nekoliko nagnila. Vprašanje pa seveda je, kaj se še da narediti z nuklearko, ki je premaknjena iz svojega normalnega položaja in kako veliko odlagališče RAO bi potem potrebovali!)

Zanimiv, če ne kar simptomatičen je tudi odgovor na vprašanje o tem, koliko lahko razprave o referendumu in predčasnem zaprtju NEK vplivajo na razpoložanje njenih upravljalcev in kako je posadka zavarovana pred pomanjkanjem kadra. Stane Rožman pojasnjuje, da so v kolektivu vseh 10 let obratovanja vzgajali mlade kadre, ki bi v primeru potrebe za silo lahko vskočili na najodgovornejša mesta in bi zato prenesli določen osip. Na novo pa se je pojavil problem, ker jih vlada sili v restrikcije in morajo v letu 1992 zmanjšati število zaposlenih za 100 ljudi! To povzroča v kolektivu negotovost.

Beseda je tekla tudi o morebitnih potrebnih investicijah v objekt (uparjalnik) in o predelavi NEK na plinski pogon, za kar nam menda Avstrijci ponujajo izdelavo ustrezne študije. Po besedah tehničnega direktorja Josipa Aralice bi investicija v plinifikacijo terjala 70 % stroškov, potrebnih za gradnjo novega objekta. V kombiniranem procesu (s paro) bi tak objekt dajal 900 MW moči, pri tem pa sta sporna tako količina plina, ki bi ga bilo treba skuriti (vpliv na ozračje) kot njegov nakup. Poleg tega bi objekt med predelavo moral biti zaustavljen, kar tudi prispeva k višji ceni!

Komentiral je tudi dogajanje na (pol)fronti: "Trenutno je edini, ki govori resnico ljudem Kninske krajine, njihov Milan Babić. Prihod mirovnih enot OZN bo zapečatil njihovo usodo in ti ljudje bodo izgubili vse, za kar so šli v vojno avanturo in kar so na silo pridobili. Vse drugo ni res, je le politična propaganda srbskega vodje Miloševića."

Povprašali smo dr. Tomca tudi o meddržavnih odnosih Slovenije in Hrvaške v zvezi z njunimi solastniškimi pravicami in obveznostmi do krške nuklearke. Ničesar ni povedal o lokaciji trajnega odlagališča polovice NS RAO ali o (ne)plačevanju denarnih obveznosti njegove države, čeprav je v razgovoru z novinarji tik pred tem direktor NEK poudaril, da njihov kolektiv tako "slabega" leta v odnosih solastnikov, kot je bilo 1992., še ni imel. Svoj odgovor je omejil samo na izrecno vprašanje: Ali so kaki novi elementi, ki drugače ali na novo opredeljujejo pogodbene obveznosti do skupne lastnine - NEK? "Nobenih novih elementov: mi smo solastniki polovice elektrarne in imamo pravico do polovice njene proizvodnje ali do nadomestila morebitne škode (energija, investicija!) ob njenem zaprtju!"

Izredno stanje pri cestarjih

Republiško ministrstvo za ceste je v začetku februarja letos razposlalo neke vrste okrožnico vsem občinam. V njej je objavljen "razdelilnik sredstev med občine v Sloveniji za lokalne ceste za obdobje januar-marec 1992". V tabeli so prikazana mesečna sredstva za redno vzdrževanje, signalizacijo in upravljanje. Razmerja med posameznimi občinami so določena na osnovi normativov rednega vzdrževanja in stanja lokalnih cest 31. 12. 1991. Višina celotnih mesečnih sredstev za lokalne ceste v prvih treh mesecih je določena glede na predvidena sredstva za lokalne ceste v letu 1992 in glede na višino sredstev, ki so določena za ceste za začasno financiranje, za prvo tromesečje leta 1992.

Poudarjamo pa, da je bil prvotni plan izdelan v cenah za september 1991 in da bo v vsakem primeru revaloriziran, kar pomeni, da lahko pričakujemo vsaj nominalno višja sredstva za ceste in s tem tudi za lokalne ceste.

Pod dopisom je podpis (za) direktorja Republiške uprave za ceste, dipl. oec. Andreja Levičnika, v prilogi pa je seznam občin in sredstev, ki so jih te dobile. Objavljamo samo tiste podatke, ki so za nas najbolj zanimivi:

občina	redno vzdrževanje	signalizacija	upravljanje	skupaj
Brežice	209.807	14.172	4.252	227.501
Krško	221.692	15.026	4.508	241.226
Sevnica	209.764	14.218	4.265	228.247
Izola				
(najmanj)	23.742	1.609	483	25.834
Novo mesto				
(največ)	674.885	45.744	13.723	734.351

Že samo objavljeni podatki povedo, da tudi tisti, ki so dobili največ, s tem niso obogateli in bodo po svojih cestah ravno tako pestovali luknje kot vsi ostali. Če realno razmislimo, je vprašanje, ali bodo te vsote zadostovale celo za cestarske plače. S sredstvi, na primer, ki so namenjena krški občini, je možno zagotoviti dve bruto plači za cestna delavca. Vse ostalo (orodje, pesek, asfalt...) mora - po trditvah prometne inšpekcije - nabrati občinski proračun, kot ve in zna!

J. Drnovšek pri posavski LDS:

“Rešitev vladne krize je edino v takojšnjih volitvah!”

J. Školč: “LDS je edina stranka poleg krščanskodemokratske, ki v teh nekaj letih demokracije ni zaradi notranjih pretresov razpadla, pač pa se je obdržala skupaj, razširila bazo in prepričljivo stopa na volitve.”

Liberalni demokrati Posavja so pred kratkim (4. marca) imeli v gosteh kandidata za novega predsednika svoje stranke, **dr. Janeza Drnovška**, sedanjega predsednika, **Jožefa Školča**, in **Edvarda Ovna**, kandidata za podpredsednika stranke. V razgovoru z gostitelji, posavskim vodstvom LDS, so predvsem skušali dobiti čim več informacij o tukajšnjem dogajanju in problemih, dr. Drnovšek pa je obisk izkoristil tudi za v bistvu zasebno srečanje in izmenjavo mnenj s Stipetom Mesićem. Delegacija je svoje bivanje zaključila z razgovorom v krogu članov tukajšnjega Društva podjetnikov “Manager” v Mokricah, vmes pa smo dobili tudi novinarji možnost, da gostom zastavimo nekaj vprašanj.

Seveda smo se najprej spomnili Nuklearne elektrarne Krško, saj je LDS naslednica ZSMS, družbenopolitične organizacije, ki je nekoč to temo (poleg ostalih) uporabila za svoj preboj v politični prostor. **Jožef Školč:**

“Naša stranka je take vrste stranka, ki loči politična od strokovnih vprašanj. Mi lahko zavzemamo stališča kvečjemu do pobud, ki se nanašajo na zapiranje te elektrarne, nismo pa kvalificirani, da tako kot Zeleni ali pa drugi presojava, ali je to varna elektrarna. Bilo bi zelo nerodno, če bi zavzemali stališče direktno o jedrski elektrarni, ker se za stranko to, vsaj zdi se mi tako, ne spodobi. V preteklosti, ko je bilo to izrazito politično vprašanje, je ta bivša ZSMS zahtevala, da se vodi razprava tudi o jedrski energiji tako, da se problematizira tudi to zaprtje. Kar zadeva referendum: ta ne rešuje vprašanj jedrske elektrarne, pač pa vprašanja vladne koalicije, in o tem se lahko sila preprosto izrekajo. Če bi bil to osnovni pomislek, da je jedrska elektrarna nevarna za Slovenijo, za krško in okolje, potem je moje stališče tako, da jo je treba nemudoma in brez referenduma zapreti. Če pa gre za druge probleme, potem je treba razgrniti niz študij in videti, kakšne posledice bi to imelo za razvoj Slovenije, za odnose s Hrvaško in tako naprej.”

Janez Drnovšek: “Do tega vprašanja sem precej zadržan. Pričakujem, da bomo v javni razpravi, ki bi v kratkem morala biti, če bo do referenduma prišlo, dobili na mizo dovolj argumentov za opredelitev. Zaenkrat menim, da stvar še ni dovolj jasna, da se je težko odločiti o tem, kaj so ekološki učinki in nevarnosti in kaj je narodnogospodarska ali krajevna izguba ob morebitnem zaprtju elektrarne. Zato bi opozoril predvsem na to, da prenatrženih odločitev ne moremo sprejemati in da bo treba celo zadevo pred sprejetjem odločitve temeljito pretehtati. Zdi se mi, da bi bil prevelik avanturizem, če bi se človek o tako pomembnih vprašanjih odločal takole površno, zato bo treba o tem še veliko reči.”

Komentar dr. Drnovška o dogodkih v Sarajevu:

“Bosansko-hercegovska situacija je zelo zapletena in jo spremljamo z veliko zaskrbljenostjo ne samo mi, ampak cel svet. Po svoje je veliko bolj zapletena, kot je hrvaška, in državljanska vojna, če bi do nje prišlo, bi bila veliko hujša – s strašnimi posledicami. Zavest o tej katastrofalnosti pri vseh pa je verjetno tisti element, ki rešuje celo zadevo! Zato sem še vedno zmeren optimist in mislim, da bodo te reči ustavile ekstremiste. Čakajo pa Bosno in Hercegovino zelo trda pogajanja. Upam, da bodo ob pomoči mednarodne skupnosti našli politično rešitev, vsekakor pa sedanji dogodki ne bi smeli zavreti prihoda modrih čelad ne tja in ne na Hrvaško. Zdi se mi, da bo njihov prihod dovolj psihološko vplival na umirjanje situacije, ki je še vedno zelo eksplozivna. Računam, da bo ta kriza nekako le ostala pod kontrolo, čeprav bo ves čas zelo napeta.”

Od leve: Ida Novak-Jerele, predsednica LDS Krško, dr. Janez Drnovšek, Jožef Školč in Edvard Oven na tiskovni konferenci v krškem kulturnem domu.

Kriza ni le vladna, ampak tudi parlamentarna. Edini izhod so čimprejše volitve. Tudi LDS ustrezajo v vseh pogledih. Že znotraj obstoječega parlamenta je ta stranka večkrat skušala priti do nove vlade, pa se je pokazalo, da so ovire povsem iracionalne. LDS je, za razliko od drugih, med tistimi, ki skušajo politiko voditi po racionalnih kriterijih, to pa v Sloveniji ni hudo popularno. Zaradi tega se (tako J. Školč!) že dve leti obnašajo tako, da skušajo ne diskriminirati nikogar zaradi njegove ideološke pripadnosti in so edina stranka, ki se o različnih problemih dogovarja z vsemi strankami v parlamentu. Tudi ni postavljala ekskluzivnih pogojev za svoje sodelovanje v vladi: nobene stranke LDS ni izločala kot možne partnerice. Je pa osnovni problem ravno to, da nekateri ljudje z nekaterimi drugimi v vladi nočejo sodelovati. To sovraštvo je iracionalno vsajeno v naš parlament in zaradi tega ne bo možno narediti stabilne vladne koalicije, ki bi trajala pol ali tričetrletja.

Če bo dr. Drnovšek mandatar, bo najprej izdelal ekonomski program in ga še pred volitvami dal v razpravo. Pomembno je zagotoviti koordinacijo med različnimi ekonomskimi resorji in institucijami, saj danes več ali manj vsak dela nekaj po svoje in poleg tega, da ni jasne strategije, tudi izvajanje teče precej nekoordinirano. Ob tem pa je toliko odprtih vprašanj (odnosi s Hrvaško, mednarodni finančni in ekonomski odnosi...), ki jih mora vlada reševati tekoče, vsak dan.

Drnovškova napoved dogodkov pred 9. marcem v Srbiji je bila kar točna:

"V Srbiji bo vedno bolj napeto, gospodarski položaj je težak, socialne napetosti se povečujejo, vojna je imela svojo ceno. Sedanja oblast v Srbiji najbrž čakajo hude preizkušnje v naslednjem obdobju. Nisem pa prepričan, da bo 9. marca prišlo do kakšnih večjih sprememb, čeprav je to težko vnaprej ocenjevati zanesljivo. Srbska oblast je pokazala, da je precej spretna, ko se je treba obdržati, in najbrž že sedaj močno deluje v tej smeri. Vsekakor pa čaka Srbijo še veliko problemov. Spomnimo se, da ima še vedno odprto kosovsko situacijo, fronto s Hrvaško, bosansko-hercegovsko krizo. Probleme ima odprte na tolikih frontah, da sedaj mora iskati rešitve in umirjati probleme, sicer bo prišlo do eksplozije v tej ali drugi obliki. To se sedaj kaže v bolj umirjeni, razumni politiki srbske oblasti v zadnjem času, ker sprejema take pobude, ki jih še pred časom nikakor ne bi. Zato se mi zdi, da se zavedajo vseh nevarnosti in bodo še naprej skušali umirjati situacijo na vseh frontah.

O gospodarski politiki LDS in perspektivah gospodarstva v Posavju je Edvard Oven menil:

"Mislim, da predlagana nova oblika vodstva stranke daje vpogled v to, kakšno bo delovanje stranke. Vsekakor bodo osnovna vprašanja zadevala reševanje ekonomskih problemov. Delovali bomo na dveh področjih, na makroekonomskem (oblikovanje ekonomske politike, usklajevanje ukrepov tekoče ekonomske politike preko naših poslancev v skupščini), na drugi strani pa bomo skušali

zelo intenzivno razmahniti podjetništvo, ki je itak otrok ZSMS oz. današnje LDS. Doslej je bilo to bolj manifestativne oblike, sedaj pa bomo skušali bazo podjetništva krepiti materialno. Menimo, da je to področje eden tistih elementov, ki bodo reševali socialne napetosti, ki se pojavljajo zaradi naraščanja brezposelnosti, in je eden od znakov počasne oživitve gospodarstva. Premalo dobro poznam stanje tukajšnjega gospodarstva, mislim pa, da se kaj dosti ne more razlikovati od splošnega stanja slovenskega gospodarstva. Eno ključnih področij pa bo tukaj verjetno razrešitev vprašanj NEK kot enega pomembnih elementov celotnega področja."

Ali bi bil dr. Drnovšek pripravljen prevzeti mandatarstvo tudi v primeru, če bi bil izvoljen za predsednika stranke?

"Moje stališče do mandatarstva je takšno, kot je bilo že ves čas. Najboljša rešitev sedanje politične krize v Sloveniji so čimprej volitve, ki imajo absolutno prednost. V tej luči je tudi iskanje novega mandatarja bolj izhod v sili, če do volitev ne pride. Bi pa stranke sedaj morale biti toliko odgovorne, da bi priznale, da so volitve nujne, da bi prenehale taktizirati, zavračevati z volitvami in iskati premostitvene variante, za katere je vsem jasno, da situacije ne morejo rešiti. Naše gospodarstvo je pred kolapsom. Nova vlada bi se najprej tri mesece uvajala, tri mesece bi pa potem imeli do volitev. Tri mesece pred vsakimi volitvami pa je v vsaki državi nekašeno nenormalno obdobje... To je nesmiselno! Edini izhod je, da se stranke takoj dogovorijo za volitve, ki so še vedno lahko junija, če bi za to obstajala politična volja. Če pa volje

ni, potem se lahko govori, da je rok nerealen, ker ga pač ne želijo. Nekateri verjetno ocenjujejo, da njihov trenutni položaj v javnosti ni najboljši in da si ga bodo morda do konca leta izboljšali. Morda nekateri želijo na sedanjih profesionalnih funkcijah ostati čim dlje in se čim dlje izogibati volitvam. Vendar menim, da je to neresno, neodgovorno in da so edini izhod iz takšne blokade, v kakršni sta sedaj slovenska vlada in parlament, čimprej volitve.

O (so)lastniških odnosih do NE Krško, izvozu električne energije v sosedno državo Hrvaško, (ne)plačevanju finančnih obveznosti v zvezi s tem, predčasem zapiranju elektrarne ter (ne)odvažanju polovice NS RAO gospod Drnovšek pravi takole:

"Še enkrat bi rad povedal, da je moj današnji sestanek z Mesičem neuraden, saj izhaja iz stikov, ki sva jih imela v najinem dosedanjem delu, in prakse izmenjave mnenj. Nisva pa midva uradna predstavnik svojih republik! Če povem danes svoje mnenje: s hrvaško imamo celo vrsto odprtih vprašanj. To je samo eno izmed zahtevnih vprašanj. Težko bi vam sedaj odgovoril, kako reševati parcialna vprašanja, kako nekaj izterjati. Najbrž bo potrebno najti rešitev v skupnem dogovoru, ki bo reševal hkrati več točk. Vemo, da je tu vprašanje medbančnih dogovorov, bivše Ljubljanske banke v Zagrebu..., kjer se da v paketu lažje rešiti več stvari. Ne bi pa želel danes prejudicirati stvari, ki so stvar daljših pogajanj. Morda je problem to, da so taka srečanja in pogajanja bolj sporadična in da ni sistematičnega dela pri reševanju vprašanj.

Naj cvetijo rože in ideje!

Pod tem naslovom je galerija in knjigarna Opus 7. marca organizirala srečanje otrok z dvema ženskama, ki tudi sicer pri svojem delu skrbita za njihovo vzgojo in razvedrilo. To sta akademska slikarka, profesorica matematike, ilustratorka in oblikovalka Anka Hribar-Košmerl ter diplomirana arhitektka, plesna pedagoginja, koreografinja, kostumografinja, scenografinja, režiserka, oblikovalka in ilustratorka Gordana Schmidt-Miškov. Obe gostji Opusovega sobotnega dopoldneva sta se spoznali pred leti pri svojem delu v Državni založbi Slovenije in normalno je, da sta tako vsestranski osebnosti kmalu našli skupen interes v ustvarjanju. Otrokom sta skozi igro in pesem prikazali nekaj igrac, bolje je reči zabavnih, kratkočasnih iger, skozi katere otrok razvija svoje sposobnosti, se uči opazovati, misliti, biti inovativen. Učinkovitost avtoric smo videli tudi med njunim nastopom: iz začetne zadrege sta otroke kmalu pridobili za sproščeno sodelovanje. Na sliki levo: lastnik Opusa, Silvo Mavsar, Anka Hribar-Košmerl (v ozadju so razstavljene njene slike!), Gordana Schmidt-Miškov in skupina, ki sta jo avtorici pripeljali s seboj v pomoč pri prireditvi. Desno: obiskovalci so bili krški otroci, manjši so pripeljali s seboj tudi starše.

KMETIJSKI NASVETI

Za kateri hibrid koruze se boste odločili?

Ker se bliža čas setve, najbrž ne bo odveč spregovoriti o izbiri ustreznega semena koruze, saj je to prvi pogoj za dober pridelek.

Pri nakupu se prepričamo, kakšna je kalivost semena; vsaj 95 % (pri optimalni temperaturi za vznik) in vsaj 85 % pri hladnem testu (minimalna temperatura, potrebna za vznik). Če imate na zalogi ali če kupite seme, pridelano leta 1990, sami preizkusite kalilno energijo s hladnim testom, ki nam pove, kakšna je kalivost v manj ugodnih razmerah - takih, kakršne so na njivi dejansko takrat, ko koruzo posejemo. Hladni test pa napravimo tako, da v lončke posejano koruzo za en teden izpostavimo temperaturi 10 stopinj C, nato pa še en teden temperaturi 25 stopinj C, nakar preštejemo, koliko semen je normalno kalilo. Če ni kalilna energija vsaj 85 %, ne morete pričakovati dobrega sklopa, ki je pogoj za velik pridelek.

Že v trgovini se prepričajte, kakšna je debelina zrnja (zahtevajte deklaracijo, kjer je podatek o absolutni teži oz. teži tisočih zrn napisan) in če je seme kalibrirano. S kalibriranim semenom je setev z mehansko sejalnico, ki pri nas prevladuje, enostavnejša in uspešnejša. Debelina zrnja je pomembna predvsem pri načrtovanju količine nakupa semena; Če je seme drobno (nizka absolutna teža) ga lahko porabimo le okrog 20 kg na ha, če pa je izredno debelo pa tudi 30 kg na ha, kar strošek za nakup semena zelo poveča. Res pa je, da ima debelejša seme v sebi večje zaloge hrane za mlado rastlinico in zato ob kalitvi lažje prenaša neugodne vremenske razmere.

Kljub visokim cenam se nakupu kvalitetnega hibridnega semena ne moremo izogniti, saj domače seme daje vsaj 15 % nižje pridelke, kar pomeni, da je raba hibridnega semena tudi finančno zelo upravičena.

Ker so odločitve pri izbiri hibridov težke, vam posredujemo podatke o pridelkih iz lanskih poizkusov na Dobravi pri Kostanjevici in Zalokah.

PRIDELEK v t/ha

HIBRID	Zaloke	Dobrava	POVPRE.	Pridelek silaže-Dobrava
ETA	10.40	10.60	10.50	88.1
NADEŽDA	9.10	8.00	8.55	100.0
DEA	9.70	9.10	9.40	87.4
OSSK 247	7.70	9.10	8.40	100.7
BC 312	7.90	8.70	8.30	93.5
BC 318	11.4	10.30	10.85	95.7
PANNONIA	10.70	11.00	10.85	94.3
MIRNA	10.30	11.60	10.95	95.0
EVA	11.30	12.60	11.95	92.1
CARLA	12.00	13.00	12.50	102.9
ZPSC 404	10.20	12.10	11.15	104.3
BC 408 E	11.80	12.50	12.15	95.0
BC	492	14.10	14.10	103.6

Žal v našem poizkusu ni bilo nove pioneerjeve sorte HELGA, ki spada v zrelostni razred 200 in je povsod po Sloveniji dajala v p = 09 lanskem letu odlične rezultate (po pridelku na drugem mestu, za CARLO) in bi jo zato priporočila tudi

tu. CARLA je dala tudi pri nas najboljše pridelke, poleg tega je poltrdinka, kar pomeni, da ima kvalitetnejše zrnje. Sta pa obe občutljivi za fuzarioze. Poleg teh bi bilo predvsem za silažno koruzo smiselno sejati še ZPSC 404, ki je pri nas dajala boljše rezultate kot drugod po Sloveniji. Za silažo je priporočljiva tudi BC 408 E. Morda bi bilo smiselno preizkusiti tudi druge nove pioneerjeve hibride, kot sta STEFANI, BARBARA, ki v Avstriji že izpodrivata EVO, ki je pri nas še vedno vodilni hibrid.

Zatirajte koruzno večšo!

Če še niste pospravili ali zmulčili in zaorali koruznice, to naredite takoj, saj je sedaj zadnji čas za to. Tako se namreč najbolj uspešno zatira koruzna večša, ki je pri nas že zelo pogost škodljivec. Lansko leto so bili namreč nekateri posevki koruze že čez 70 % napadeni s tem škodljivcem, ki ga lahko uspešno zatiramo le z pravočasnim in pravilnim pravilom koruznice. To pa morajo narediti vsi pridelovalci koruze, da je ukrep zares uspešen.

Marta KASTELIC, dipl.ing.agr.

Konferenca krške podružnice SKZ

Ustanovitev zadruge je prva naloga

Kljub temu da se uveljavlja ime Slovenska ljudska stranka, naj bo kmečka zveza še naprej to, kar je bila doslej: predvsem stanovska organizacija, v kateri naj bi stranka imela široko podporo množic. Obstajala pa naj bi zunaj stranke in ne znotraj nje kot njena podaljšana roka. S stranko se bo povezovala, če bo za to imela interes, če bodo kmetje zaradi nje lahko dosegli v parlamentu večji vpliv. Tako je podoba Slovenske kmečke zveze opredelil eden od udeležencev letne konference, ki jo je krška podružnica SKZ imela v nedeljo, 23. februarja.

Stanovski značaj te organizacije je konferenca v celoti potrdila. Bila je namreč pregled prizadevanj za strokovno, organizacijsko, ekonomsko in tržno rast kmetijstva ter njegovo uveljavitev kot gospodarske panoge, poklica in življenjskega dela, ki naj bi po končani aktivni dobi svojim nosilcem zagotavljalo tudi dostojno pokojnino.

V poročilu predsednika Branka Vodopivca o delu podružnice v preteklem letu je bilo čutiti zmerno zadovoljstvo. V prvi vrsti to temelji na oceni, da so bila namenska sredstva za kmetijstvo lani razdeljena pravično in neposredno kmetom, uporabljena pa za obnovo plemenske črede govedu in trajnih nasadov ter za zaščito hribovskih kmetij. Žal pa ni prišla v zadostni meri na vrsto obnova vinogradništva. Vsaj skromna sredstva so se našla za razvoj podeželske komunalne infrastrukture. Skupni nastop z Aktivom kmečkih žena v Obrigheimu je kmečki zvezi prinesel znanstva s pomembnimi ljudmi v Nemčiji, ki so pomagali odpreti pot na trg posavskemu sadju in skleniti dogovor, da bodo naši mladi kmetovalci lahko opravljali delovno prakso na mojstrski kmetiji v tujini. Predsednik Vodopivec je prav tako pohvalil

SKLEPI, SPREJETI NA LETNI KONFERENCI, 23. FEBRUARJA 1992

1. Iniciativni odbor za ustanovitev Kmečke zadruge Krško pripravi vso dokumentacijo in ustanovi zadrugo takoj, ko bo zakon sprejet.

2. Podpirali bomo vsa društva s sodelovanjem, ki je povezano z življenjem in delom na zemlji.

3. Poseben poudarek bomo vse leto namenjali izobraževanju mladih s kmetijsko tematiko, zato bomo nadaljevali delovno prakso na mojstrskih kmetijah v Nemčiji in kmetijsko šolo v Krškem ter skrbeli za primerno štipendijsko politiko.

4. Ob desetletnici podpisa pobratenja občin Krško in Obrigheim se bomo vključili v zaznamovanje tega dogodka in organizirali Urhov sejem 4. julija.

5. Prizadevali si bomo še naprej za doseg primerne rente za manjvredno življenje ob Nuklearni elektrarni.

6. Poslanci v občinski skupščini se bomo vse leto redno udeleževali sej in na njih aktivno vključevali z vprašanji, pobudami in zahtevami, predvsem pa sodelovali z IS.

7. Zavzemali se bomo za regijsko povezanost na ravni Posavja.

8. Smo za skladen – enakomeren razvoj podeželja, predvsem hri-bovskega.

9. Zahtevamo, da se določi RAJONIZACIJA pridelave,

ki mora biti na strokovni podlagi.

10. Zavzemali se bomo za splošno gospodarsko politiko, ki bo vzpodbujala gospodarstvo v celoti, še posebno pa na kmetijskem področju.

11. Sodelovali bomo z izvršnim svetom, svetovalno službo in drugimi, da bi dosegli uresničitev zastavljenih programov.

12. Podpiramo zavzemanje SLS–Kmečke stranke za rešitev politične situacije s čimprejšnjimi novimi volitvami.

13. Strmeli bomo za tem, da se izboljša gospodarjenje v govedoreji, prašičereji, konjereji, sadjarstvu in vinogradništvu.

14. Renta in sklad stavbnih zemljišč naj se preneseta tudi na podeželje.

15. Nuklearna elektrarna naj še naprej varno deluje, smo pa odločno proti gradnji skladišča nuklearnih odpadkov.

16. S svetovalno službo bomo sodelovali za napredek kmečkega turizma.

17. Javni naj bi bili tudi nastopi poslancev, ki bi prikazali življenje in delo kmeta v pravi luči.

18. Zahtevamo javno objavo rezultatov analiz o vplivu delovanja NEK na kmetijske pridelke s preprostejšo razlago oziroma komentarjem.

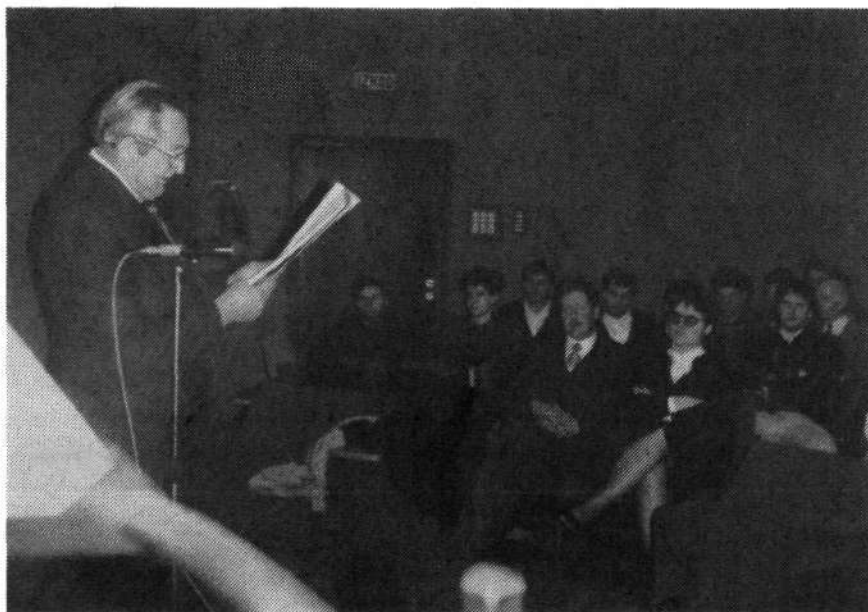
19. Od vodstva stranke zahtevamo, da se sprejme zakon za organiziranje zadrug.

Predsednik komisije za sklepe:

Franc Češnovar

Predsednik SKZ – podružnice Krško:

Branimir Vodopivec

Sklepe konference so s svojimi razmišljanji pomagali oblikovati: Anton Koršič (Kmetijska pospeševalna služba in občinski sekretariat za kmetijstvo), Miro Mikeln (Medobčinski inšpektorat), Andrej Kovačič (občinski sekretariat za kmetijstvo), Marjan Kelhar (Zveza hribovskih kmetov Posavja), Janez Žarn (iniciativni odbor za ustanovitev kmečke zadruge), D. Jelčič (Sadjarsko društvo Posavja), Ivo Bodor (strokovni sodelavec za prašičerejo), Jože Kramar (Društvo konjerejev), Nuša Abram (Aktiv kmečkih žena) in še mnogi drugi udeleženci. Na sliki: udeleženci konference v krškem kulturnem domu, na levi v ospredju so predsednik krške podružnice SKZ Branko Vodopivec, poslanec SKZ v republiški skupščini, Marko Štadler iz Šmarij pri Jelšah, in Marija Markeš, namestnica ministra za kmetijstvo.

sodelovanje s Kmetijsko pospeševalno službo, njene praktično-strokovne izobraževalne programe in še posebej šolo za kmetovalce, ki je prvič organizirana v Krškem. Poskusi strokovnega organiziranja po panogah so dali prve rezultate z ustanovitvijo društev govedorejcev, konjerejev in sadjarjev. Precej skrbi je kmečka zveza posvečala hribovskim kmetijam, vendar so zlahka ocenili, da še veliko premalo spričo škode, ki jo je naredilo večdesetletno zanemarjanje tega področja.

Največji neuresničen cilj preteklega leta je vsekakor ustanovitev kmečke zadruge, za kar naj bi bilo v prvem obdobju, ko so se zadruge ustanovljale še po jugoslovanski zakonodaji, krivo nerazumevanje Agrokombinata, danes pa nezmožnost slovenskega parlamenta, da bi sprejel svoj zakon.

Alojz Cerjak iz Krškega je spregovoril v prid nove vrste kmečke zadruge, take, ki jo bodo ustanovili kmetje in ne država in bodo sami določili njeno organiziranost. Njen cilj pa naj bi bil izločanje posrednikov med proizvajalcem in kupcem ter vpliv na oblikovanje cen, da bi bile ekonomsko sprejemljive tako za proizvajalca kot za kupca. Danes pa ima kupec drago hrano, proizvajalec pa nič dohodka. Podrobni račun, s katerim je postregel udeležencem februarске konference, je bil prepričljiv, na kratko povedano pa je naslednji: Za posevek pšenice na 3 ha je leta 1990 moral vložiti 40.000 din, kar je po črnem tečaju zneslo 3075 mark. Za 15 ton pridelane pšenice je dobil 73.000 din ali 3476 mark po črnem tečaju oktobra 1991. Ko se od tega odšteje vložek, ostane 401 marka. Kje zdaj vzeti denar, da

boš spet sejal? se je vprašal Alojz Cerjak. Ustanovitev prave kmečke zadruge šteje za neizogibno, pred tem pa seveda sprejetje zakona, "naj bo slab ali dober, samo da bo, da se kmetijstvo organizira v pravi obliki."

Z zadruge pa tudi kmečka zveza stopi na področje politike in vprašanje jedrske elektrarne je tu neizogibno. Člani krške podružnice so se izrekli za njeno obratovanje, za prenos odpadkov v sosedno Hrvaško in za primerno rento, medtem ko se jim referendum o zaprtju sicer zdi možen, vendar nepošten do najbližjih sosedov elektrarne. Podprli so čimprejšnje volitve, po katerih naj bi se končno vsi brez izjeme bolj posvetili gospodarstvu in ga rešili iz težav.

Sklepi, ki so jih sprejeli udeleženci konference, so že naravnani v to smer, podprti pa še z organizacijskimi in političnimi cilji, kar naj

bi vse skupaj prispevalo h gospodarski uspešnosti kmetijstva ter njegovi tržni uveljavitvi. Brez dvoma bo to v precejšnji meri odvisno od ustreznih finančnih podpore, ki si jo bo kmetijstvo moralo deloma še izbojevati, kajti: za letos predlagani kmetijski program je po ocenah vreden 28 milijonov tolarjev, v osnutku občinskega proračuna pa znesek za kmetijstvo, izračunan po enakem strukturnem deležu proračuna, kot je bil lanski, znaša 12 milijonov.

Na konferenci so izvolili 6 novih članov upravnega odbora podružnice: **Ido Majhenič za območje Rožnega, Gabrijela Metelka za Krško, Marjana Jurečiča za območje Kostanjevica-Gorjanci, Franca Lekšeta za Veliki Trn, Antona Žabkarja za Senuše in Alojza Bogolina ml. za Krško polje.**

Cepljenje psov v drugi polovici marca

Veterinarska postaja Brestanica sporoča, da bodo v krški občini v času od 16. do 31. marca cepili pse, stare nad štiri mesece. Cepljenje je obvezno, stroški skupaj s takso pa znašajo 650 tolarjev.

RAZPORED CEPLJENJA

Ponedeljek, 16. 3. 1992	8.00– 8.30: Rožno (pri Proseniku)
	9.00– 9.30: Presladol (pri Kuneju)
	10.30–10.45: Armeško (pri gostilni Mirt)
	11.00–11.15: Lokve (pri zbiralnici mleka)
	11.30–12.00: Veliki Kamen (pri Ivanu Grmšku)
	13.30–14.00: Mrčna Sela (pri Francu Gorjupu)
Torek, 17. 3. 1992	14.30–15.00: Koprivnica (pri trgovini)
	15.00–15.30: Mali Kamen (pri gostilni Kozole)
	8.00– 8.30: Reštanj (pri trgovini)
	9.00– 9.30: Senovo (pri Klanjšku)
	9.30–10.30: Dovško (pri Sinkoviču)
	12.00–12.15: Plešivca (pri Milanu Župancu)
Sreda, 18. 3. 1992	13.00–13.15: Puste Ložce (pri Karlu Grilcu)
	13.30–14.00: Jablanec (pri Ivanu Pertnaču)
	14.30–15.00: Gorenji Leskovec (pri A. Bohorču)
	15.00–15.30: Stranje (pri Antonu Remihu)
	8.00– 8.30: Zdole (pri gostilni Molan)
	9.00– 9.15: Ravne (pri Ivanu Cerjaku)
Četrtek, 19. 3. 1992	9.30–10.00: Kostanjek (pri Ivanu Žajberju)
	10.30–11.00: Dolenja vas (pri gost. Pinterič)
	11.30–12.00: Sp. Stari Grad (pri D. Turenšku)
	12.30–12.45: Libna (pri Ivanu Bernardiču)
	13.00–13.30: Stara vas (pri Mižigoju)
	14.00–14.15: Kremen (pri Gregorju Pleterskem)
Petek, 20. 3. 1992	15.00–15.30: Sremič (pri Radeju)
	8.00– 8.30: Brezje (pri Kranjčeviču)
	8.45– 9.15: Senuše (pri Učanjšku)
	10.30–10.45: Straža (pri Božiču)
	11.00–11.15: Straža-Rimš (pri Alojzu Šišku)
	12.00–12.30: Smednik (pri trgovini)
Ponedeljek, 23. 3. 1992	13.00–13.30: Površje (pri zbiralnici mleka)
	14.00–14.30: Zabukovje (pri Opalku)
	15.00–15.15: Koritnica (pri Pavkoviču – zbiralnica)
	15.30–16.00: Raka (pri gostilni Bon)
	11.00–11.15: Dobrava (pri Grubiču – kmečki turizem)
	11.30–11.45: Šutna (pri Barbiču – mlin)
Ponedeljek, 23. 3. 1992	12.00–12.30: Mladje (pri Kuharju)
	14.00–14.30: Brezje (pri Veglju)
	15.00–15.30: Planina (pri Stipiču)
	8.00– 8.30: Malence (pri zbiralnici mleka)
	9.00– 9.30: Kostanjevica (pri gost. Klavž)
	10.00–10.30: Črneča vas (pri trgovini)
Ponedeljek, 23. 3. 1992	10.45–11.00: Oštrc (pri gostilni Pešič)
	12.00–12.30: Orehovec (pri Hodniku)
	13.00–13.15: Kočarija (pri Janezu Močanu)

Torek,
24. 3. 1992

8.00– 8.15: Brege (pri zbiralnici mleka)
8.30– 8.45: Vihre (pri zbiralnici mleka)
9.00– 9.30: Mrtvice (pri gostilni Mustar)
10.00–10.30: Drnovo (pri gostilni Pacek)
11.00–11.15: Jelše (pri Jožetu Packu)
12.30–12.45: Gorica (pri Mustarju)
13.00–13.30: Pristava (pri gostilni Žarn)
13.30–14.15: Veliki Podlog (pri Slavku Packu)
14.15–14.30: Gržeča vas (pri zbiralnici)
14.30–15.00: Mali Podlog (pri zbiralnici)
15.00–15.30: Velika vas (pri Pircu)

Sreda,
25. 3. 1992

8.00– 8.15: Raztez (pri Martinu Omerzuju)
8.15– 8.45: Stolovnik (pri Vrtovšku)
10.00–10.30: Anže (pri Živiču)
11.00–11.15: Gorica (pri Henriku Sotošku)
12.30–13.00: Krško (pri Dragici Bohorč)
14.00–14.30: Brestanica (veterinarska p.)

Četrtek,
26. 3. 1992

8.00– 8.30: Gor. Pijavško (pri Fani Bogovič)
9.00– 9.15: Lomno (pri Jožetu Kerinu)

9.30–10.15: Veliki Trn (pri Debevcu)
10.30–10.45: Gor. Lepa vas (pri Preveljšku)
11.15–11.30: Nemška vas (pri Žarnu)
12.00–12.15: Spodnje Dule (pri Božiču)
12.30–13.00: Gora (pri Mavsarju)
14.00–14.30: Golek (pri Avguštinu)
15.00–15.30: Leskovec (pri Gasilskem domu)

ZAMUDNIKI

Sreda,
25. 3. 1992

16.00–16.30: Podbočje (pri gostilni Stanič)
17.00–18.00: Kostanjevica (pri gost. Klavž)

Ponedeljek,
30. 3. 1992

16.00–16.15: Veliki Kamen (pri Ivanu Grmšku)
16.15–16.45: Senovo (pri Klanjšku)
17.15–17.30: Zdole (pri gostilni Molan)
17.45–18.15: Brestanica (veterinarska p.)

Torek,
31. 3. 1992

16.00–16.15: Raka (pri gostilni Bon)
16.30–17.00: Veliki Podlog (pri S. Packu)
17.00–17.30: Leskovec (Gasilski dom)
18.00–18.30: Krško (pri Dragici Bohorč)

Veterinarska postaja Brestanica
Vodja DE Krško:
Milan Grašovec, dipl. vet.

Osmi marec je ostal le še v dobrih mislih

Osmi marec, mednarodni dan žena, se je nekako skrčil. Od nekdanjega bučnega praznika, ki so ga sicer najraje proslavljali moški, a tudi ženske so se znale ognjevito lotiti tega opravila, je najprej postal sredstvo merjenja moči med tistimi, ki so ga zagovarjali, in onimi, ki so se raje ogreli za materinski dan. Sedaj pa je kriza prinesla svoje. Res je sicer, da je letos naključje ali koledarsko zaporedje osmi marec diskretno umaknilo na nedeljo, a kljub temu bi nekoč lahko med petkom in ponedeljkom videvali po naših mestih vse drugačne prizore, kakor smo jih tokrat.

Po svoje je tako prav, saj je mednarodni dan žena nekako prišel k sebi, vrnil se je (vsaj delno) h koreninam, postal je ponovno prilika, da svojim ženam, sorodnicam, prijateljicam, sodelavkam, izkažemo drobno pozornost. Onega drugega, enakopravnosti

in krivic, ki so se jim godile in zaradi katerih je osmi marec postal to, kar je postal, se itak ne da popraviti z enodneвно pozornostjo, posebno če jo jemljemo zlahka, kot se je to prepogosto dogajalo!

Malo smo se torej odpravili po cvetličarnah – gledat cene in kupce. Takih vrst, kot smo jih videvali prejšnja leta, ni bilo nikjer, rože so ljudje sicer kupovali, a cene so bile nekako zmernejše. V zadnji od cvetličarn, kjer smo se ustavili, v leskovski Liliji, smo izvedeli, da sicer imajo promet, a tudi približno ne takega kot prejšnja leta. Prodajalno so imeli odprto tudi v soboto in nedeljo, tako kot povsod drugod. Solastnica, Jožica Žabkar, ob našem sobotnem obisku še ni imela niti približne predstave o tem, ali bo zaloga rož zadostovala ali pa jih bo zmanjkalo. Orhideje v skatlah so pri njih prodajali po 150 SLT za cvet, nageljne in irise po 80, gerbere po 120 SLT, medtem ko vrtnic sploh niso naročili,

ker so se jim zdele predrage. Ljudje so se večinoma zadovoljili s tem, da so za vsako obdarovanko kupili po en cvet, opremljen z vejico zelenja in zavit v celofan pa pika. Kljub bontonskim zapovedim o obdarovanju z rezanim cvetjem so se raje odločali za nakup lončnic. Med temi so izbirali dražje. Cene lončnic so se gibale od 150 (kalanhoja) do 1.700 SLT za različne palme, kalateje, šeflere, dražjih pa pri njih niti niso upali nabaviti.

Pred hišo je stojnico postavil solastnik cvetličarne, Jože Žabkar. Opazili smo, da so se ljudje pri njem ustavili, si ogledali blago, večina pa jih je potem stopila še v hišo. Njegov komentar o povpraševanju je bil podoben kot Jožičin, o osmem marcu kot mednarodnem dnevu žena pa pravi: "Prav se mi zdi, da praznik ostane tak, kot je bil, saj vse ženske ne morejo biti matere in nekaterim je zaradi tega zelo hudo. Zakaj bi jih še dodatno kaznovali, zato ker ne morejo imeti otrok!?"

**SLOVENIJA
OBČINA KRŠKO
SEKRETARIAT ZA RAZVOJ, UREJANJE
PROSTORA, VARSTVO OKOLJA IN
UPRAVNE ZADEVE
Krško, Cesta krških žrtev 14**

Datum: 06.03.1992

“1000 NOVIH DELOVNIH MEST”

Sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve obvešča vse zainteresirane fizične in pravne osebe, ki nameravajo zaposliti nove delavce, da je Republiški zavod za zaposlovanje objavil natečaj “1000 novih delovnih mest”. Namen tega natečaja je zagotoviti zaposlitev brezposelnim osebam in tudi osebam, ki imajo status trajnega presežnega delavca.

Zato priporočamo vsem, ki nameravate na novo zaposlovati in izpolnjujete pogoje natečaja, da konkurirate za pridobitev sredstev iz tega naslova. Sredstva v višini 150.000,00 SLT na osebo so nepovratna sredstva, torej predstavljajo kvalitetna sredstva.

V nadaljevanju so prikazani:

1. pogoji natečaja,
2. informacija o postopku in načinu priprave potrebne dokumentacije in priprave na javni natečaj “1000 novih delovnih mest”.

A. JAVNI NATEČAJ “1000 NOVIH DELOVNIH MEST”

Republiški zavod za zaposlovanje razpisuje NATEČAJ za sofinanciranje odpiranja novih delovnih mest. Za vsako novo delovno mesto, na katerem bo delodajalec zaposlil brezposelno osebo, bo zagotovljeno 150.000,00 SLT kot nepovratna sredstva.

Pogoji natečaja

1. Na natečaju lahko sodelujejo fizične in pravne osebe, ki bodo na območju Republike Slovenije zagotovile zaposlitev brezposelnim iskalcem zaposlitve, prijavljenim pri Republiškem zavodu za zaposlovanje, in še zaposlenim delavcem, ki imajo status trajnega presežnega delavca.
2. Obravnavani bodo le novi program ali širitve obstoječe dejavnosti, ki zagotavljajo nova delovna mesta.
3. Nova delovna mesta morajo zagotavljati zaposlitev za nedoločen čas.

Navodila za sodelovanje na natečaju

1. Prijavo na natečaj pošljite pristojni enoti Republiškega zavoda za zaposlovanje.
2. Prijava mora vsebovati:
 - predstavitev obstoječe dejavnosti,
 - dokumentacijo za novi program (poslovni načrt s tržno in ekonomsko utemeljitvijo novega programa ali programske preusmeritve),
 - opis delovnih mest, ki jih zagotavlja novi program (zahtevana stopnja izobrazbe in poklic, posebna znanja in zahteve),
 - izpolnjen obrazec RZZ-06/92.
3. O dodelitvi sredstev bo v skladu z določili natečaja in sprejetim poslovnikom odločal odbor pri Republiškem zavodu za zaposlovanje.
4. Sredstva, odobrena z natečajem, izključujejo možnost izrabe drugih sredstev izvajanja programov aktivne politike zaposlovanja.
5. Dodatne informacije dobijo vsi zainteresirani pri enotah Republiškega zavoda za zaposlovanje.

B. INFORMACIJA O POSTOPKU IN NAČINU PRIPRAVE POTREBNE DOKUMENTACIJE IN PRIPRAVE NA JAVNI NATEČAJ “1000 NOVIH DELOVNIH MEST”

1. Namen natečaja je, da se s subvencijo v višini 150.000 SLT zagotovi zaposlitev za nedoločen čas tistim, ki so kot brezposelni iskalci zaposlitve prijavljeni na Zavodu za zaposlovanje. Prednost pri vključitvi v zaposlitev imajo brezposelne osebe z daljšo čakalno dobo, ki pa ne sme biti krajša kot tri mesece. Izjemoma se s pomočjo te subvencije zaposlijo tudi še zaposleni delavci, ki imajo status trajnega presežnega delavca.
 2. Enote RZZ pripravijo za posamezne vlagatelje spiske brezposelnih oseb, ki izpolnjujejo zahtevane pogoje, lahko pa vlagatelji med brezposelnimi osebami sami poiščejo ustrezne osebe, vendar morajo pri tem upoštevati kriterije Republiškega zavoda za zaposlovanje.
 3. Vlagatelj zahtevka mora v skladu z javnim natečajem pripraviti naslednjo dokumentacijo:
 - predstavitev programa (dve do štiri strani, če gre za zaposlitev do deset oseb, oziroma poslovni načrt, če gre za zaposlitev nad deset oseb);
 - dokazila o poslovanju ali vlaganju (izpisek poslovanja preko žiro računa, finančno poročilo, potrdilo o nakupu ali leasingu...);
 - opis delovnih mest, ki jih zagotavlja nov program (zahtevana stopnja izobrazbe in poklic, posebna znanja in zahteve...);
 - izpolnjen obrazec RZZ-06/92, ki ga vlagatelj dobijo v enotah Republiškega zavoda za zaposlovanje.
 4. Dokumentacijo in izpolnjen obrazec sprejemajo enote RZZ, in to skupaj z mnenjem pošljejo na sedež RZZ v Ljubljano, Glinška 12.
 5. Z vlagatelji, katerih vloge bodo pozitivno rešene, bo podpisana posebna pogodba, ki bo opredeljevala medsebojne pravice in obveznosti. Zaposlitve bodo morale biti realizirane najkasneje v treh mesecih po podpisu pogodbe. Pogodba bo med drugim določala, da je v primeru, ko bi bili določeni delavci pri svojem delu neuspešni, prejemnik dolžan poiskati med brezposelnimi osebami, prijavljenimi na RZZ, drugo brezposelno osebo in jo zaposliti po pogojih natečaja. Sestavni del pogodbe je tudi posebno poročilo, ki ga prejemnik po realizaciji zaposlitve pošlje enoti RZZ.
 6. Podrobnejša pojasnila ali pomoč pri pripravi dokumentacije lahko vsi vlagatelji dobijo v enotah Republiškega zavoda za zaposlovanje.
- Javni natečaj “1000 NOVIH DELOVNIH MEST” je bil objavljen v časopisih Delo in Večer 25. 2. 1992 in traja do zaposlitve 1000 novih delavcev.

Sekretar:
Franc JENIČ

Upravljanje stanovanj po novem

Upravljanje večstanovanjskih hiš je eno od področij, ki naj bi bilo po novem stanovanjskem zakonu urejeno drugače kot doslej. Pojmi, kot so lastnik stanovanja, upravljalec, upravnik, najemnik, so v zakonu sicer opredeljeni z njihovimi pristojnostmi in obveznostmi, a nekateri poznavalci, ki se s tem že ukvarjajo, ocenjujejo, da so se v praksi že pokazale pomanjkljivosti zakonskih določil. V naši občini sicer nov način upravljanja še ni vpeljan, priprave nanj pa intenzivno tečejo. Z njimi se ukvarja tudi Jože Kos, direktor podjetja IR inženiring, zato smo se nanj obrnili za pojasnila, zlasti tista o stroških, ki bodo po novem bremenili stanovalce.

Stanovanjski zakon določa, da mora lastnik skrbeti za obnovo in vzdrževanje svoje zgradbe tako, "da se vrednost objekta ne bi zmanjševala" in da se funkcionalnost bivanja ne bi slabšala. Vsi stroški, ki izhajajo iz bivanja, pa so v bistvu stroški tistega, ki stanovanje oziroma drug prostor v hiši uporablja. Lastniki skrbijo za vzdrževanje s sredstvi najemnin, fizični lastniki seveda z lastnimi sredstvi.

Kolikšen strošek predstavlja za uporabnika stanovanja vzdrževanje hiše? Jože Kos: "Lastnikom – pravnim osebam smo predlagali, da za to združujejo del sredstev od (neprofitne) najemnine. Za izračun takšne najemnine še pričakujemo podrobnih navodil od pristojnega ministrstva. Zaenkrat pa velja, da je to ekonomska stanarina, torej takšna, ki naj bi zagotavljala normalno vzdrževanje stanovanjskega fonda, da ne bi propadal. Trenutno znaša ta najemнина 3,8 % od revalorizirane vrednosti stanovanja, in od tega naj bi za tekoče vzdrževanje namenjali 10 %, če pa je najemнина nižja od opisane, pa 20 %."

Strošek bivanja

Stanarina je doslej v povprečju dosegala 1 % revalorizirane vrednosti stanovanja, ekonomska stanarina, ki se v novem zakonu enači s pojmom neprofitne stanarine, pa znaša 3,8 % te vrednosti. Po tem deležu naj bi povprečna najemнина za 55 m² veliko stanovanje znašala 5.454 SLT, izračunano po naslednjem obrazcu:

55 m² x 260 točk x 120,44 x 0,038

12 mesecev

pri čemer je 260 točk vrednost stanovanja, faktor 120,44 pa vrednost revalorizacijske točke za stanovanjski fond.

K temu se prišteje okoli 175 SLT za upravljanje skupnih prostorov in naprav in še vse ostale obveznosti po dejanskih stroških.

Če kdo meni, da teh stroškov ne prenese, lahko zaprosi za potrdilo na Centru za socialno delo in ga predloži lastniku stanovanja oziroma njegovemu zastopniku. Na osnovi tega potrdila je pristojni občinski upravni organ dolžan kriti lastniku stanovanja razliko do polne najemnine ali pa dati najemniku v uporabo t. i. socialno stanovanje. Za taka stanovanja bo obstajala tudi socialna najemнина, za izračun katere prav tako pričakujejo navodilo pristojnega ministrstva.

Ta del je seveda namenjen za nujna vzdrževanja. Vse, kar se ne porabi za intervencijske posege, pa se v obliki brezobrestne naložbe hrani za večja vzdrževalna dela in se potem ta denar vključuje kot delež lastnika za popravilo, ostalo se po potrebi doplača. Za redno vzdrževanje se planirajo sredstva letno vnaprej – podjetje upravljalec pripravi predlog programa rednih vzdrževalnih del, o njem odločijo lastniki. Pravilo je, da lastnik prispeva za popravila delež, ki ustreza deležu njegovih stanovanj v stavbi. Zato bodo tudi fizičnim lastnikom predlagali, da tako kot lastniki pravne osebe združujejo 10 oz. 20 % od vrednosti neprofitne najemnine za vzdrževanje. Ni pa to nujno, lahko se odločijo za večji delež in imajo temu primerno več uslug, lahko pa tudi plačajo celoten delež ob vsakem konkretnem popravilu, vendar zna biti to precej obremenjujoč enkratni strošek (npr. ob popravilu strehe, fasade, kotlovnice ipd.).

Jože Kos

Drugi vir sredstev za vzdrževanje so lahko zavarovanja, ki pa se uporabljajo le za škodne primere. Zavaruje se lahko vsak lastnik individualno ali pa preko upravljalca zgradb. Druga oblika zavarovanja bo nekoliko cenejša, po sedanjih ocenah bi na stanovanjsko enoto znesla 200 SLT mesečno.

Za vzdrževanje zgradbe skrbi upravnik. Imeti ga bodo morali vsi objekti, v katerih je najmanj 10 stanovanj in imajo vsaj dva lastnika. Če ga ne bodo lastniki sami imenovali, bo to na ustrezen predlog storilo sodišče. Upravnik skrbi za stavbe, skupne prostore, kotlovnice, zelenice itd., torej dela vse tisto, kar je v prejšnjem sistemu bolj ali manj uspešno opravljala hišna samouprava oziroma po pooblastilu skupnosti stanovalcev stanovanjska skupnost in nato občina.

V krški občini naj bi se ta mesec dokončno dogovorili, kako bi si razdelili področja upravniki zgradb. Zaenkrat se zdi najbolj primerno, da pretežni del zgradb na levem bregu prevzame Vidom, ker ima tam večinski delež; na desnem bregu (krško, Grič, Kostanjevica) naj bi bil to pretežno IR inženiring in na Senovem za večji del Rudnik d.o.o.

Vidom, Rudnik d.o.o., IR inženiring

Vidom je pred novim letom ustanovila družba Videm kot samostojno stanovanjsko podjetje, podjetje Rudnik (za stanovanjsko in drugo dejavnost ga je ustanovil Rudarsko-energetski kombinat) je kot lastnik precejšnjega števila stanovanj na Senovem postal zdaj tudi njihov upravljalec. IR inženiring pa je novo, zasebno podjetje, ki so ga ustanovili nekdanji delavci bivše Stanovanjske skupnosti oziroma sekretariata za gospodarsko infrastrukturo. Podjetje, ki ima trenutno svoj sedež še v Leskovcu na Novi poti 4, je začelo s posli na področju upravljanja stanovanj, stanovanjskih zgradb in poslovnih prostorov. Ko bo razvilo ta področja, namerava dejavnost razširiti še na vsa ostala, za katera je registrirano. Ta pa so inženiring in izvajanje visokih, nizkih in hidro gradenj, vse vrste gradbenih in obrtniških del, promet z nepremičninami, cinitve, premoženjskopravni posli, proizvodnja in distribucija toplotne energije in plina ter rekreacijsko-turistične usluge. V začetku mislijo shajati z 2-3 zaposlenimi, če se bo dejavnost uspešno razvila, bo možnost tudi za nove zaposlitve.

Stroške upravnika prav tako plačujejo stanovalci, poleg tega pa še stroške obratovanja hiše. Sem sodijo stroški hišnika, čiščenja skupnih prostorov, tekočega vzdrževanja funkcionalnih delov zemljišč (zelenik, otroških igrišč, parkirišč), skupna elektrika. Poleg tega so dolžni pokriti stroške vzdrževanja skupnih prostorov in naprav, ki nastanejo zaradi nenormalne uporabe, če povzročitelj ni ugotovljen.

Kako bo ta sistem deloval v praksi, bomo stanovalci in upravljalci šele videli. Nedorečenosti pravil Jože Kos ni veliko omenjal, pač pa je opozoril na to, da smo že v zamudi: "Večji lastniki (pravne osebe), ki še niso sklenili zastopniških pogodb, že zamujajo zakonski rok; občina ni več upravljalec, najemnin ne pobira in zaradi tega ponekod že nastaja škoda na skupnih napravah, najemniki pa so nezadovoljni, saj že za sproti težko plačujejo obveznosti, še težje pa seveda, če se te nabirajo in jih bodo morali naenkrat plačati za daljše obdobje."

NAŠ GLAS

SKUPŠČINSKE DELEGATSKE INFORMACIJE

Krška skupščinska seja na TV zaslonih

Snemanje sej krških zborov je na zadnjih dveh sejah dvignilo precej hrupa. Kaže, da nihče ni bil proti temu, da je delo skupščine javno. Le nekateri delegati so hoteli vedeti, koliko bo to stalo proračun, in motilo jih je, ker kabelski distribucijski sistem ni razširjen tako, da bi ga lahko uporabljala vsaj večina gospodinjstev v naši občini. V skupščinskih klopih je bil na zadnji seji sprejet sklep, da bo o usodi snemanja sej za KDS tekla razprava takrat, ko bodo delegati sprejemali novi proračun, saj bodo takrat celovito razpravljali o informiranju.

Že po prvem predvajanju posnetka zasedanja skupščinskih zborov (18. in 19. februarja) smo opravili telefonsko anketo med prebivalci krajev, kjer bi KDS moral biti napeljan. Poklicali smo 129 naročnikov (Krško 91, Brestanica 19, Senovo 19), izbranih po slučajnem vzorcu iz telefonskega imenika. Pri 2.100 trenutno vključenih naročnikih predstavlja to kar soliden vzorec. Vseh gospodinjstev z napeljanjem KDS je namreč okrog 2.700. Od tega jih je že 300 izključenih, nekaj jih je neplačnikov, nekaterim tečejo pravdni postopki na sodišču, tako smo pri strokovni službi KDS dobili zgoraj omenjeni podatek 2.100 gospodinjstev. Našemu povabilu za sodelovanje se je odzvalo 77 vprašanih, nekateri so dovolili celo objavo imena, čeprav smo jim ponudili tudi anonimnost. Štirje poklicani so sodelovanje odklonili, šest vprašanih pa posnetka seje ni gledalo, ker nimajo napeljave KDS. Posnetka seje ni gledalo tudi naslednjih 53 vprašanih imetnikov KDS, eden ni vedel povedati, ali je oddajo gledal ali ne, 13 anketirancev pa si je zadevo ogledalo.

Tiste, ki so posnetek gledali, smo povprašali, ali se jim zdi prav, da se skupščinske seje snemajo in predvajajo ter kako ocenjujejo delo krške občinske skupščine. Dobili smo naslednje odgovore:

1. Lutvi Halil: "Delo skupščine se mi zdi dobro, z njim sem zadovoljen."

2. Vladimir Božovič: "Kot vse stvari ima tudi ta pozitivne in negativne strani. Vendar pa se mi zdi, da so naredili korak naprej."

3. Albina Ljubi: "V glavnem se mi zdi v redu, samo včasih preveč blefirajo, in to ni potrebno."

4. Olga Bračun: "Vsi jamrajo zaradi finančnih sredstev, vse krajevne skupnosti in društva bi potrebovali denar, tega pa skupščina nima."

5. Mladen Mencini: "Delo skupščine se mi zdi v redu, mislim, da je napredovalo."

6. Anonimna gledalka: "Osebnost me je motilo, ker niso zasedali vsi trije zbori (zbor združenega dela ni bil sklepčen, zato so sejo prestavi na ločen termin - op. ur.). Imela sem občutek, da je bilo delegatov malo, saj je dvorana opazno zelo prazna. Kar zadeva razpravo, je sicer vsak delegat zastopal svojo krajevno skupnost, niso pa iskali skupnega nastopa. Moti me tudi, da se je glasovalo o denarju, ki je bil že zdavnaj porabljen; o tem bi se bilo treba prej dogovoriti. Predsednik je skupščino vodil zelo v redu, imam pa občutek, da je bil gospod, ki vodi proračun, zelo pod udarom. Pozdravljam tak prenos, ker marsikateri delegat nikoli ne skliče nobenega sestanka s svojimi volilci, tako da ljudje o problemih, ki se obravnavajo v skupščini, niso obveščeni. Zlasti je to dobrodošlo pri aktualnih vprašanjih, kot so npr. NS RAO."

7. Anonimni gledalec: "Gledal sem le del oddaje, zato vsebine seje ne morem oceniti. Lahko povem le svoje mnenje o snemanju - to je dobro opravljeno. Zdi se mi prav, da se dela tako!"

8. Anonimni gledalec: "Prav je, da se občani seznanijo z delom tega najvišjega organa oblasti v občini in da vidijo, kako delajo odborniki, ki smo jih izvolili. Ocene kakovosti njihovega dela pa na podlagi enkratnega gledanja ne morem dati."

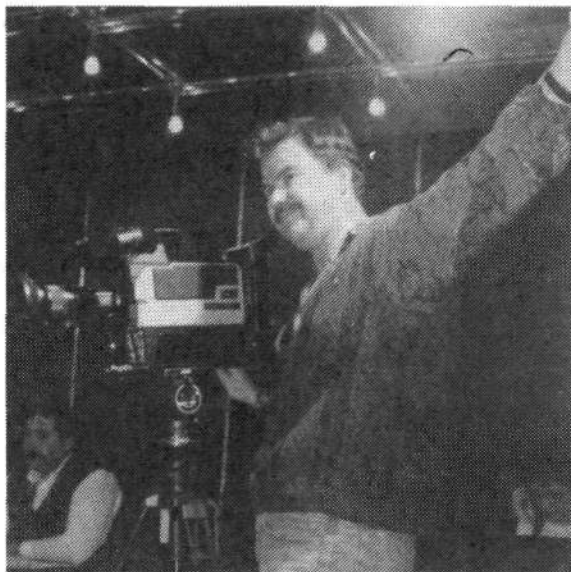
9. Anonimna gledalka: "Posnetek sem gledala le delno, zato ne morem ocenjevati vsebine seje in razprav. Zdi se mi pa prav, da se seje snemajo in posnetki predvajajo. Veliko lažje se ljudje odločajo, če vedo, kaj se dogaja."

10. Jožica Jug: "Stvari so še v povojih. Žal v skupščini vsi še ne razumejo demokracije, ampak se je šele učijo."

11. Anonimna gledalka: "Nisem gledala, ker nisem vedela, da bodo vrteli posnetek. Sicer se mi pa zdi v redu, da se seje snemajo in predvajajo. Včasih grem tudi sama sedet v zadnjo vrsto in poslušat sejo skupščinskih zborov. Lahko je prav zabavno."

12. Anonimna gledalka: "Prav je, da si lahko ogledamo posnetke sej. Poslanci so pač takšni, kakršni so, in oddaja je bila zelo poučna. Mislim, da je zlasti v predvolilnem času prav, da si imamo volilci možnost ogledati, kako potekajo skupščinska zasedanja tistih, ki smo jih izvolili in ki jih sicer ščiti poslanska imuniteta in imajo občutek, da lahko rečejo čisto vse, kar jim pride na misel."

13. Anonimna gledalka z najkrajšo izjavo: "To ni za v javnost!" Šele kasneje je dodala: "Delegati so neprimerni v nastopajo nerodno, nekateri pred kamero premetavajo po ustih žvečilne gumije, drugi si vrtajo po nosu ..."

Za snemanje se je odločilo predsedstvo

Na vprašanje Janeza Žama (SKZ-LS) odgovarja sekretar SO Krško Živko Šebek:

Predsedstvo SO Krško je na svoji seji 18. 10. 1990 prvič obravnavalo pobudo, da bi v prihodnje skupna zasedanja zborov SO Krško snemali in jih predvajali občanom po internem kabelskem sistemu. Delegati skupščine takrat te pobude niso sprejeli.

Dne 26. 11. 1991 je predsedstvo to zadevo ponovno obravnavalo in sprejelo sklep, da se zasedanja snemajo in predvaja-

jo, sekretarju skupščine pa naložilo, da pridobi finančne ponudbe.

13. januarja 1992 je predsedstvo obravnavalo ponudbi podjetja Savaprojekt Krško in zasebnika Jožeta Jagriča. Ocenilo je, da je ponudba Savaprojekta sprejemljiva, da je njegova cena nižja, in je zato to ponudbo sprejelo.

Cena snemanja in dvakratnega predvajanja posnetka je bila 9.194,00 SLT, sicer pa se cena spreminja v skladu s spreminjanjem tečaja DEM na ljubljanski borzi.

Odgovori na vprašanja in pobude delegatov

Nadomestila za delo skupščinskih komisij

Delegat **Jože Stibrič** (KS Dolnja vas) je na seji skupščine 13. 2. 1992 postavil naslednje delegatsko vprašanje: "Kateri akt, ki ga je sprejela skupščina, določa kriterije za izplačilo nadomestil za delo skupščinskih komisij, komu in v kolikšni višini ta nadomestila pripadajo?"

Sekretariat Skupščine občine Krško odgovarja takole:

Skupščina ni sprejela nobene ga akta, ki bi določal kriterije za izplačilo kakršnih koli nadome-

stil. Za delovanje skupščinskih komisij se izplačujejo sejnine in povračila potnih stroškov v višini cene javnega prevoza. Višine sejin s svojim sklepom določa Predsedstvo SO, od 1. 12. 1991 znaša nadomestilo za delo strokovnih komisij za vsako uro 200,00 SLT.

Izplačevanju teh nadomestil so se na svoji 1. seji odpovedali člani skupščinske komisije za odlikovanja in občinska priznanja.

Še o Centru za obveščanje

Na vprašanja delegata **Slavka Šribarja** (SSS) odgovarjata sekretar Sekretariata za obrambo Damjan Lah in direktor-poveljnik PGE Krško **Blaž-Željko Kolar**:

G. Slavko Šribar je postavil delegatsko vprašanje o problematiki delovanja sistema za obveščanje in alarmiranje v naši občini ob različnih nevarnostih. Na vprašanja, ki so podkrepljena s konkretnim primerom delovanja sistema ob požaru v objektu podjetja Kostak na Vidmu (kdo je pooblaščen za vklop sirene ob požaru in kdo je odgovoren, da je bil dan znak za požar šele po dvestih minutah) dajeta Sekretariat za obrambo občine Krško in Poklicna gasilska enota Krško naslednji odgovor kot svoje mnenje in pogled na navedeno problematiko.

Vloga, namen in naloge občinskega Centra za obveščanje so povsem jasni in nedvoumni, prav tako tudi posameznih subjektov, ki se vključujejo v sistem obveščanja kot uporabniki informacij centra ali kot izvajalci posameznih nalog zaščite in re-

ševanja ob različnih izrednih dogodkih. PGE Krško kot profesionalna sestavina sistema za zaščito in reševanje je vključena v sistem obveščanja preko Centra za obveščanje občine in kot samostojni subjekt s sistemom zvez (radijskih in žičnih) in z vgrajeno napravo za daljinsko upravljanje siren sistema za javno alarmiranje.

Ocenjujemo, da je vprašanje o delovanju sistema obveščanja in funkcioniranja posameznih elementov sistema zaščite in reševanja umestno, vendar menimo, da bi bilo potrebno vsa takšna vprašanja najprej temeljito strokovno analizirati in oceniti in nato po potrebi, če je problem takšnega obsega, da ni rešljiv v strokovno-operativni sferi, sprožiti razreševanje vprašanja pred pristojnimi organi družbene skupnosti, vključno z občinsko skupščino.

Menimo, da je vprašanje postavljeno na način, ki skuša polemično oceniti tako vlogo in delo centra kot tudi pripravljeno

Skupščina občine Krško

Komisija za odlikovanja in občinska priznanja objavlja na podlagi 15. in 16. člena Pravilnika o izvažanju Odloka o občinskih priznanjih

RAZPIS ZA PODELITEV PRIZNANJ OBČINE KRŠKO za leto 1992

1. Občinska skupščina podeljuje posameznikom, organizacijam in skupnostim ter njihovim organom, skupinam in drugim organizacijam ter enotam oboroženih sil naslednja občinska priznanja:

a) **veliki znak občine Krško** – za življenjsko delo in za izredne dosežke na področju družbenega in ekonomskega razvoja občine;

b) **znak občine Krško** – za dosežene uspehe pri delu ali za dejanja, ki v občini zaslužijo splošno priznanje ali imajo poseben pomen za družbeni in gospodarski razvoj občine;

c) **priznanje občine Krško** – v primerih, ko niso izpolnjeni pogoji za podelitev znaka občine, pa je družbeno priznanje utemeljeno.

2. Predlog lahko dajo: občinska skupščina in njeni organi ter delovna telesa, podjetja, krajevne skupnosti, enote NOV Jugoslavije in oboroženih sil ter druge organizacije in skupnosti. Pobudo lahko dajo tem organom, organizacijam in skupnostim tudi delovni ljudje in občani.

3. Predlog mora vsebovati vrsto priznanja, za katero se predlaga kandidat, obrazložitev in podatke o kandidatu, iz katerih je moč nesporno ugotoviti, da je predlog utemeljen.

4. Predloge je treba poslati **Komisiji za odlikovanja in občinska priznanja Skupščine občine Krško najkasneje do 31. marca 1992.**

nost in usposobljenost PGE za hitre in učinkovite intervence. Ker je očitno, da se skuša v javnost plasirati ocena ali vsaj dvom o sposobnosti učinkovitega opravljanja namenskih nalog centra in posredno tudi PGE Krško, želimo, da konkretne dileme glede ocene konkretnega požara in s tem v zvezi intervence PGE in dela centra, najprej skupno strokovno ocenimo in šele nato podamo zaključna mnenja in ugotovitve skupščini in javnosti.

Ker pa nas vprašanja poslanec zavezujejo k odgovoru, dajemo odgovora na konkretno zastavljeno vprašanje:

1. Na vprašanje, kdo je po-

oblaščen za vklop sirene ob požaru, je odgovor: občinski Center za obveščanje, Poklicna gasilska enota in prostovoljna gasilska društva (za področje svojega delovanja). Tak način alarmiranja je bil upoštevan tudi pri izgradnji sistema za alarmiranje, tako da je možno aktivirati skupinsko ali selektivno vsako sireno posebej tako iz Centra za obveščanje kot iz PGE. Vsako sireno pa je možno vklopiti tudi lokalno. Za potrebe Gasilskega društva Krško je izven našega sistema ostala še sirena na Policijski postaji v Krškem. Te sirene mi ne upravljamo, ker pa že lep čas ne dela, sklepamo, da je njihče ne upravlja. Dali pa smo

možnost aktiviranja sirene na občinski stavbi g. Šribarju (dali smo mu ključ, ki mu omogoča dostop do sirene). Tako je navedba g. Šribarja, da si je obramba izposlovala pravico do upravljanja s sireni in da je dovoljevala njihovo uporabo samo za sobotne preizkuse, neresnična.

2. Na vprašanje, kdo je odgovoren, da je bil dan znak za požar šele po dvajsetih minutah, naj povemo še enkrat, da je delavec Centra za obveščanje aktiviral sireno takoj, ko je to zahteval delavec Policijske postaje Krško, ki je prenašal obvestilo z mesta požara. Naj pojasnimo še to, da je za nas Poklicna gasilska enota strokovna organizacija s področja gasilstva in zato tista, ki vodi in koordinira akcije gašenja. Zato je tudi tista, ki odloči, katere sile in sredstva so potrebni pri gašenju požarov. Center za obveščanje je dolžan na podlagi zahtevka vodje izmene v PGE aktivirati tiste, za katere

opravlja dežurstvo, in tudi prenašati sporočila, pomembna za zaščitno delovanje (tudi alarmiranje).

Sekretariat za obrambo skupaj s PGE ocenjuje, da bi bilo potrebno v okviru občinske gasilske zveze skupaj s prostovoljnimi gasilskimi društvi razrešiti vse nastale dileme ter tako postoriti bistveno več konkretnih aktivnosti pri načrtovanju in organizaciji delovanja sil za zaščito in reševanje ter medsebojnega obveščanja (tudi alarmiranja), kot pa s politiziranjem strokovnih vprašanj pred javnostjo, z veliko verjetnostjo, da nekaterih vprašanj ne bomo razrešili.

Zato predlagamo, da na strokovno-operativni ravni (Sekretariat za obrambo, PGD Krško, PGE Krško) vprašanje temeljito analiziramo in ocenimo ter nato podamo s predlogi rešitev v obravnavo izvršnemu svetu SO Krško, po potrebi pa tudi občinski skupščini.

Sodišče združenega dela v Brežicah naj ostane

"V preteklem letu so se pričele uresničevati napovedi, da bo lahko prišlo zaradi kriznih razmer ob spremembi družbenega sistema do enornega porasta delovnih sporov. V primerjavi z letoma 1984 in 1988, ko je doslej pripadlo najvišje število – 158 novih sporov, jih je v letu 1991 pripadlo kar 449. Skupaj z neresenimi spori iz preteklih let je sodišče imelo v reševanju kar 482 zadev. S prizadevnostjo, povečano do skrajnih meja, je uspelo rešiti 280 sporov, še vedno pa sta 202 ostala nerešena. Ob nadaljevanju takšnega trenda naraščanja števila delovnih sporov je iluzorno pričakovati, da bo sodišče s sedanjo kadrovsko zasedbo kos svojim nalogam, še manj pa je oportuno razmišljati o njegovi ukinitvi."

Tako alarmantno (vendar ne nepričakovano) je poročilo, ki ga je za obravnavo v skupščini napisal predsednik sodišča združenega dela v Brežicah, Franc Jankovič. Razmišljanja o ukinitvi dveh najmanjših sodišč združenega dela, brežiškega in postojnskega, se mu ne zdijo smotna, saj prihranka zaradi

Franc Jankovič

ttega ne bo – delovni spori bodo še naprej, le reševali jih bodo drugje, za naše področje v Novem mestu, in roki gotovo ne bodo krajši. Zato je sodnik Jankovič pozval vse posavske občine in sindikate, naj se zavzamejo za ohranitev brežiškega sodišča, ne nazadnje kot ene od institucij, ki bi jih moralo Posavje zaradi svojih prizadevanj za regijo ohranjati, ne pa krniti.

Pozivu sodišča združenega dela se je skupščina odzvala že s tem, ko je sprejela pobudo Ob-
Nadaljevanje na str. 21

IZ VLADNIH DOKUMENTOV V NAŠE ŽIVLJENJE

PROIZVODNI OBJEKT NA RAKI – V t. i. obrtni coni Vehovar na Raki bo zrasel proizvodni objekt, dovoljenje za njegovo dejavnost pa bo izdal republiški upravni organ. Člani krškega izvršnega sveta so v ta namen le sprejeli ustrezen Osnutek dopolnitev in sprememb dopolnitev dolgoročnega družbenega plana občine Krško za obdobje 1986 – 1990 in odredili njegovo javno razgrnitev. Problematiko, v zvezi z razmejitvijo in razdružitvijo zemljišča, na katerem bi stal novi objekt in ki je do 1/3 v lasti občine, ki leži na treh mestih in za katerega so tudi trije interesi, bodo obravnavali po zaključeni javni razpravi. Med zainteresiranimi za omenjeno zemljišče je tudi raška osnovna šola, zato je izvršni svet zadolžil Danila Siterja, da pripravi predlog razrešitve tistega dela prostora, ki ga za svojo dejavnost potrebujeta vrtec in šola.

Zazidalni načrt "obrtne cone Vehovar" na Raki bo javno razgrnjen v KS Raka, v prostorih občinskega sekretariata za razvoj, urejanje prostora in varstvo okolja ter v upravni zgradbi krškega Savaprojekta. (13. redna seja IS, 12. februarja 92)

KONKURENČNA KLAUZULA ZA UPRAVNE DELAVCE

- Višji upravni delavci ne smejo opravljati del na drugem državnem organu, podjetju, drugi organizaciji in skupnosti, ali pri zasebnem delodajalcu. Opravljati ne smejo tudi samostojnega osebnega dela. Drugi upravni in strokovno tehnični delavci lahko opravljajo podobna dela samo, če to delo ni neposredno povezano z delom v državnem organu in če za to predhodno dobijo pismeno soglasje predstojnika.

Ta določila se ne nanašajo na samostojno znanstveno delo, delo v kulturnih, umetniških, športnih, humanitarnih in podobnih organizacijah. Neupoštevanje tega navodila predstavlja hujšo kršitev delovnih obveznosti. Delavci, ki že opravljajo kako dejavnost (zatečeno stanje), morajo to prijaviti v mesecu dni. Če od predstojnika ne bodo dobili soglasja, se morajo v roku šestdesetih dni odločiti, če bodo opustili svojo dodatno dejavnost ali bodo prekinili delovno razmerje v krškem upravnem organu. Ta in podrobnejša navodila so bila zapisana v okrožnici, ki jo je vsem zaposlenim občinske uprave v Krškem poslal izvršni svet, na podlagi svojega sklepa. (13. redna seja IS, 17. februarja)

NOVE CENE ZAKUPA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ

Izvršni svet je potrdil cenik zakupa kmetijskih zemljišč, ki bo za leto 1992, ki bo veljal na območju občine Krško. Cene za 1 ha zemlje bodo odvisne od kakovostnega razreda zemljišča.

Bon. raz.	njiva	travniki	pašnik
1.	16.380,00	12.280,00	5.730,00
2.	14.740,00	10.650,00	4.910,00
3.	13.100,00	9.000,00	4.090,00
4.	11.460,00	7.370,00	3.280,00
5.	9.830,00	5.730,00	2.050,00
6.	8.190,00	4.910,00	1.640,00
7.	6.550,00	4.090,00	820,00

Višina zakupa znaša 15% vrednosti proizvodnje na m² po metodologiji za vrednotenje zemljišč (ur. list SRS št. 10/87 in 30/89) in se skladno z rastjo vrednosti proizvodnje povečuje.

Ostali kriteriji:

1. Pri sklenitvi zakupnih pogodb se upoštevajo katastrski podatki, oziroma stanje v naravi.
2. Pri zakupu sadovnjakov se upošteva cenik, ki velja za travnike.
3. Pri zakupu katastrskih kultur, ki se uporabljajo kot vrtovi, se zaračunava 150% cene, ki velja za njive.
4. Pri sklepanju zakupnih pogodb, se strokovni službi dovoli 20% odstopanje navzgor ali navzdol od navedenega cenika. (13. redna seja IS, 17. februarja)

NOV OBJEKT V ŽLAPOVCU – Na Kostakovem prostoru v Krškem bodo porušili bojaški objekt in postavili takega, ki bo ustrezal potrebam tega podjetja. Krajevna skupnost Krško je pripravila pogoje, pod katerimi je pripravljena soglašati s tem posegom in ti so že upoštevani v pripravljani dokumentaciji. Odprto ostaja le vprašanje mehanične delavnice. Zato je izvršni svet sprejel Osnutek odloka o zazidalnem načrtu Žlapovec in odredil javno razgrnitev. (13. redna seja IS, 12. februarja 92)

ŠPORTNO REKREACIJSKI CENTER

RIBNIK RESA – Jože Kodela iz Krškega je naročil izdelavo ureditvenega načrta s takim imenom. Osnutek tega dokumenta je izvršnemu svetu predložil Občinski sekretariat za razvoj, urejanje prostora, varstvo okolja in upravne zadeve in vlada je sprejela njegovo 1. fazo. Tudi ta dokument bo na ogled javnosti in pripombam v razpravi. (13. redna seja IS, 12. februarja 92)

OBNOVA SAMOSTANSKE CERKVE V KRŠKEM

– "Leta 1994 bo poteklo 350 let od posvetitve omenjene cerkve in njeno stanje je resnično slabo. To je postalo še bolj očitno po tem, ko so samostanski del objekta obnovili za potrebe krške knjižnice. Obnovitvena dela potekajo že nekaj let. Mednje sodi izsuševanje, popravili strehe nad prezbiterijem ter obnova fresk v njem. Spomladi naj bi obnovili streho nad cerkveno ladjo in kapelami. Tako bodo slikarji lahko nadaljevali delo v notranjosti cerkve. Dosedanja dela, izsuševanje in obnovo prezbiterija je financiral Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine. Dela je vodila Špela Valentincič in bo zanje skrbela tudi naprej, kljub upokojitvi."

Nekako tako je svojo prošnjo za pomoč pri obnovi samostanske cerkve v Krškem urmelil njen varuh, pater Metod. Prošnjo je naslovil na občinski izvršni svet in se hkrati toplo priporočil vsem, ki so mu pri obnovi objekta že doslej pomagali, naj mu pomagajo tudi v prihodnje.

Izvršni svet je prošnjo patra Metoda vzel na znanje in se bo o dodelitvi pomoči odločal ob sprejetju proračuna za leto 1992. (13. redna seja IS, 17. februarja)

FINANCIRANJE KRAJEVNIH SKUPNOSTI

– Krajevne skupnosti v krški občini sicer res v letu 1991 niso dobivale njim namenjenih sredstev redno po dvanajstinah, so menili člani izvršnega sveta, a s tako majhnimi vsotami si itak ne bi mogle veliko pomagati. Tiste skupnosti pa, kjer so imeli pridne, agresivne člane vodstev, so lahko uresničile svoje načrte v celoti ali vsaj delno. Enako načelo naj bi veljalo tudi v prihodnje. Sredstva, četudi namenjena delovanju krajevnih skupnosti, bo izvršni svet delil v skladu z uresničevanjem lokalnih načrtov, in ne po rednih dvanajstinah. Enaka bo tudi usoda dela sredstev, ki so jih ob sprejemanju zaključnega računa proračuna občine Krško za leto 1991 še dodatno namenili krajevnim skupnostim. Gre za vsoto 500.000 SLT.

Slišali smo delegate iz nekaterih krajevnih skupnosti, da se pritožujejo nad pomanjkanjem sredstev, saj jih nimajo niti za poštino in papir. Zato so prisiljeni te stroške poravnati iz lastnih žepov ali pa si pomagati z materialom v svojih podjetjih, kar pa danes ni več mačji kašelj. Zato bi morda kazalo nekako razrešiti tudi ta, čeprav prozaičen del političnega življenja. (14. redna seja IS, 2. 3. 1992)

Nadaljevanje

močne organizacije sindikatov Posavja za ohranitev te specializirane sodne institucije. Vendar je Ivan Molan, delegat obrtnikov, pripomnil, da bi se moral sindikat v prihodnje zavzemati tudi za to, da nam ne bi bilo več treba "uvažati" delovne sile za sezonska dela.

"Divje" table

V nekaterih križiščih, med Zdolesko in Cankarjevo v Krškem, na primer, pa tudi drugod po občini, se pojavljajo reklamne in druge napisane table, ki ponekod močno ovirajo preglednost voznikom. Vili Manček je v skupščini opozoril na take ovire in se zavezal, da bi si jih ogledala pristojna inšpekcija in poskrbela, da se ne bi še naprej tako divje postavljale, ker so lahko nevarne.

Za lažji vstop v Evropo

14. februarja je bil na pobudo Ministrstva za zunanje zadeve in predsednice mariborske skupščine Magde Tovornik sklican iniciativni sestanek za ustanovitev Združenja lokalnih skupnosti Slovenije. Cilj ustanovitve je vključitev tega združenja v Stalno konferenco lokalnih in regionalnih oblasti Evrope (CLRAE). Tako bi zagotovili kontinuiteto sodelovanja Slovenije s Svetom Evrope in s CLRAE znotraj nje, ki je bila prekinjena z razpadom zveznih institucij, vključno s Konferenco mest in občin Jugoslavije, ki je delegirala naše predstavnike v CLRAE (slovenska predstavnica je bila Magda Tovornik). Združenje lokalnih skupnosti Slovenije bo ustanovljeno, ko bodo članice (občine, mesta in pokrajine) sprejele sporazum o ustanovitvi. Skupščina občine Krško je pretekli teden to že storila in za svojega predstavnika v skupščini združenja imenovala predsednika občinske skupščine, Vojka Omerzuja.

Nadomestne volitve

Zaradi spremembe zaposlitve oziroma upokojitve je prenehal mandat v občinskem zboru združenega dela Antonu Žiganteju in Francu Obrču. Nadomestne volitve za ti dve delegatski mesti so bile 20. februarja. V 3. volilni enoti – industrija (SOP, SOP Storitve, SOP Klepar, SOP Ikon, Kovinarska, TKG Podbočje) je bil za novega delegata izvoljen Pavel Dreo (SOP Klepar) in v 17. volilni enoti – samostojni kmetje – Henrik Sotošek (Gorica). Zbor združenega dela je na svojem zasedanju 24. februarja verificiral oba mandata.

M. Cizelj bo še naprej vodila Dom upokojencev

Skupščina občine Krško je kot soustanoviteljica Doma upokojencev in oskrbovancev Impoljca za direktorico tega javnega zavoda za naslednja štiri leta imenovala Milko Cizelj, ki je dom vodila že doslej in je v njem leta 1989 začela uspešno izvajati obsežne posodobitve.

Odloki o šolah in vrtcih zavrtnjeni

Predloge odlokov, s katerimi naj bi ustanovitvene akte šolskih in varstvenih organizacij (t. j. javnih zavodov) občine Krško uskladili z novo zakonodajo, je skupščina pretekli četrtek zavrnila zaradi dvoumne in netočne dikcije nekaterih členov.

Sprejet Odlok o javnem redu in miru

Skupščina je odlok sprejela 5. marca. O vrstah prekrškov in višinah kazni zanje, kakor jih določa odlok, smo že pisali ob obravnavi osnutka in predloga. Slednjega so v skupščini sprejeli z nekaj dopolnili, ki prispevajo predvsem k bolj točnim pomenom "črke zakona". Žal pa Hinko Uršič ni uspel s tistim izmed

svojih dopolnil, ki bi dopuščalo nekaj prostora za otroške igre. Delegati so namreč z večino glasov sklenili, da se rolanje, kotaljanje ipd. prepove na cestah, parkiriščih "in vseh drugih površinah, ki niso za to namenjene". Katere površine pa so za to namenjene, pa zaenkrat niso določili.

Poročilo o ubežnikih

Po podatkih operativne skupine za sprejem ubežnikov iz Hrvaške v občini Krško je bilo do 12. februarja skupaj vpisanih 340 ubežnikov, odjavilo se jih je do tega časa 238, 31 jih je bilo premeščenih. Status begunca je imelo 47 oseb, 24 jih je bilo brez statusa.

Vsi ubežniki so nastanjeni pri svojcih ali znancih z izjemo ene družine, ki ji je krški občan dal v uporabo hišo. Tej družini je poleg pomoči s hrano bila izplačana tudi denarna pomoč preko OO Rdečega križa in poravnani račun za elektriko in plin, saj se sami preživljajo in so popolnoma odvisni od pomoči.

Humanitarna pomoč je bila izdatna. Jeseni je bila izvedena uspešna akcija, zbornih je bilo 26 ton hrane, večje količine odej, oblačil. Živila so ustrezno uskladiščena in jih OO Rdečega križa še naprej razdeljuje, tudi ob pomoči Centra za socialno delo, v obliki mesečnih paketov, skupaj s paketi mednarodnega Rdečega križa in paketi iz blagovnih rezerv Republike Slovenije. Tako vse družine z ubežniki redno dobivajo pakete z osnovnimi živili in higienskimi pripomočki.

Za 13 družin, ki so to potrebovale, je bila z zbiralnimi akcijami zagotovljena kurjava. Ubežnikom so bile razdeljene tudi odeje, posteljno perilo, oblačila, šolske potrebščine.

Ob novem letu je humanitarna organizacija Okop ljubezni posredovala 106 paketov, ki so prišli kot darilo otrok iz Švice, občinskemu odboru Rdečega križa, in ta je skupaj s sekretariatom za družbene dejavnosti in občinskim štabom za civilno zaščito organiziral novoletno obdaritev s prihodom dedka Mraza in krajšo prireditvijo ter skromno pogostitvijo za otroke ubežnike iz Hrvaške in otroke gostitelje.

Center za socialno delo je redno, v dogovoru z OO Rdečega križa, obiskoval ubežnike, ugotavljal stanje, potrebe... Prav tako je v dogovoru z Ministrstvom za zdravstvo, družino in socialno varstvo Republike Slovenije posredoval ponudbo humanitarne pomoči iz Nizozemske – predvsem v oblačilih in obutvi za otroke – občinskemu odboru Rdečega križa, vendar v naši občini trenutno ni potreb po oblačilih za begunce.

Sekretariat za družbene dejavnosti je v skladu z navodili, prejetimi iz Ministrstva za šolstvo in šport, pripravil organiziran pouk za učence osnovnih šol – ubežnike iz Hrvaške v hrvaškem jeziku s hrvaškimi učiteljicami. Pouk je organiziran v Brežicah zaradi nezadostnega števila otrok v Krškem, prevoz v Brežice pa je organiziran, brezplačen, prav tako prehrana in dodatne učne potrebščine. Učiteljici sta skupaj s svojimi otroki nastanjeni v Krškem.

Operativna skupina se je redno sestajala glede na potrebe in sproti reševala probleme v zvezi z ubežniki iz Republike Hrvaške. Večjih problemov nismo imeli.

Število ubežnikov se zmanjšuje, veliko se jih odjavlja in vrača na Hrvaško. Kljub temu pa smo pripravljeni ob morebitni novi zaostritvi stanja na Hrvaškem na ponovno povečanje števila beguncev.

Sekretariat za obrambo
občine Krško

PRISTOJBINE ZA PRIKLJUČITEV NA JAVNI VODOVOD, KANALIZACIJO, CESTO

– Pristojbine za vse te priključke bodo višje po faktorju 2,676, v skladu s porastom cen investicijskih del. Njihov skok je velik zato, ker je svoje opravila inflacija. Zato bo izvršni svet uveljavil prakso višanja pristojbin vsaj trikrat letno. V čim krajšem času pa bodo spremenili pravilnik, ki opredeljuje višino pristojbin, tako da se bo njihova višina uravnavala samodejno, z indeksom. Hkrati bodo za objekte, ki so namenjeni družbenim dejavnostim in ki se financirajo iz proračuna, pristojbine ustrezno znižali. (14. redna seja IS, 2. 3. 1992)

PRISTOJBINA ZA PRIKLJUČITEV NA JAVNI VODOVOD

	Brežice	Krško	
		stara cena	nova cena
1. Za individualne hiše	12.740	8.500	23.000 SLT
2. Za večstanovanjske hiše in bloke			
– za vsako posamezno stanovanje	7.480	7.600	20.000 SLT
3. Za počitniške hišice in zidanice	7.480	5.600	15.000 SLT
4. Za objekte družbene dejavnosti, kmetijstva, trgovine, gospodinjstev in industrije, ki jih ne rabi teh. namene			
– za 1 l/sek povprečne dnevne porabe	31.680	330.000	880.000 SLT
5. Za industrijo, ki rabi vodo z javnega vodovoda za teh. namene			
– za 1 l/sek povprečne dnevne porabe vode	41.150	650.000	1.740.000 SLT
6. Obrtniki, ki rabijo vodo v teh. procesu (frizerski saloni, avtopralnice itd.), peki	24.950	20.500	55.000 SLT
7. Obrtniki, ki ne rabijo vode teh. procesu (sanitarna voda)		13.600	36.000 SLT

PRISTOJBINA ZA PRIKLJUČITEV NA JAVNO KANALIZACIJO

	Brežice	Krško	
		stara cena	nova cena
1. Individualna gradnja			
– enodružinska hiša			
– enotna dvojčka	12.470	7.300	19.500 SLT
– vrstne hiše			
2. Večstanovanjske hiše in bloki			
– za vsako posamezno stanovanje	7.480	6.600	17.600 SLT
3. Zidanice in počitniške hišice		5.200	14.000 SLT
4. Šole, domovi, ustanove, zavodi, poslovni in trgovski prostori, gostinski objekti, bolnišnice, zdravstveni domovi za 1 m ² oristne površine	307	100	270 SLT
5. Obrtniki – za poslovne prostore, hale, skladišča itd. za 1 m ² koristne površine zgradbe		50	135 SLT
6. Industrijski objekti za 1 m ² proizvodnih prostorov	359	150	400 SLT
7. Za vse asfaltne površine, kjer se meteorne vode odvajajo v javno kanalizacijo (parkirišča, pla-toji, itd.) za vsak m ²	53	30	80 SLT

PRISTOJBINA ZA PRIKLJUČEK NA JAVNO CESTO

	stara cena	nova cena
1. Stanovanjska izgradnja		
a) asfaltna izvedba	8.500	23.000 SLT
b) makadam	5.800	15.500 SLT
2. Zidanice		
a) asfalt	7.300	19.500 SLT
b) makadam	3.200	8.500 SLT
3. Gospodarska poslopja		
a) asfalt	2.500	6.700 SLT
b) makadam	1.300	3.500 SLT
4. Več stanovanjske hiše in bloki – po stanovanju	8.100	21.700 SLT
5. Za objekte družbenih dejavnosti, kmet., trgovina, gostinstvo, šole, poslovni prostori, ustanove, zdravstveni domovi	72.000	193.000 SLT
6. Za industrijske objekte	112.000	300.000 SLT
7. Obrtniki, delavnice, obratovalnice, poslovni prostori, skladišča		
a) asfalt	21.600	58.000 SLT
b) makadam	10.800	29.000 SLT

DRAŽJI POSLOVNI PROSTORI – Ob nedavni licitaciji za mesečno najemnino za poslovne prostore v nekdanji Križmanovi hiši na CKŽ je izvršni svet dosegel ceno najemnine, ki se giblje v tolarški protivrednosti od 10 do 13 DEM za kvadratni meter. V tej luči gledano so najemnine ostalih poslovnih prostorov v krški občini sila nizke, saj je bila najvišja najemnina pod 5 DEM. Ker je povpraševanje večje od ponudbe, naj bi se po novem najemnine poslovnih prostorov gibale med 2,27 in 7,31 DEM za m² za prostore v centru in na (poslovno) dobrih lokacijah. (14. redna seja IS, 2. 3. 1992)

40-URNI DELOVNI TEDEN V LEKARNI

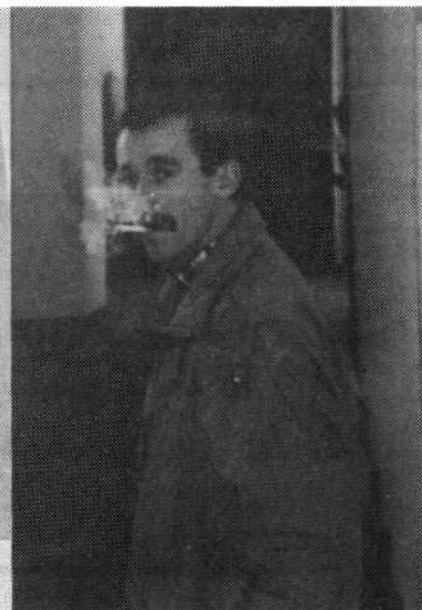
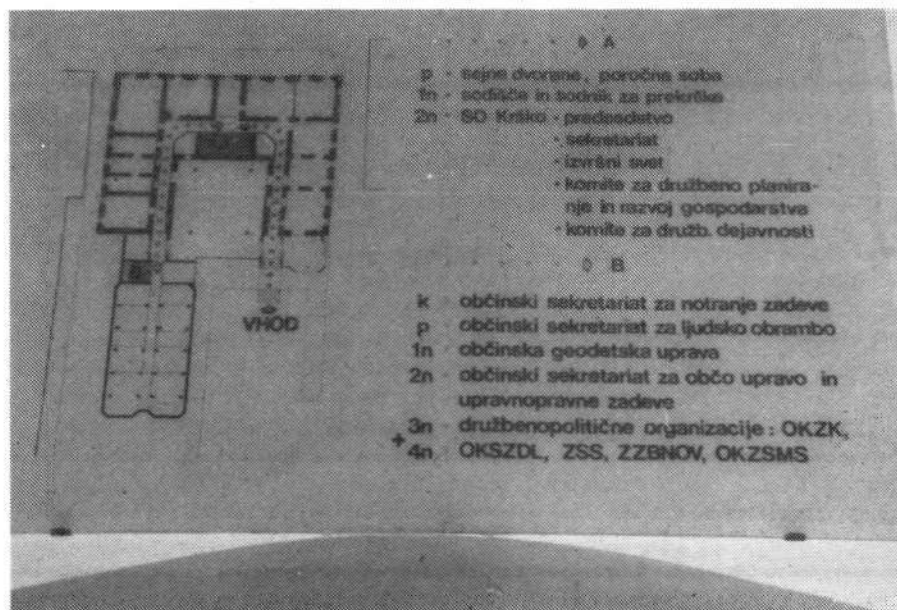
– Krška lekarna je od izvršnega sveta dobila privolitev, da preide na 40-urni delovni teden. Ta sprememba na potrošnike ne bo vplivala, ker morajo zaposleni v lekarni obdržati dosednji odpiralni čas. (14. redna seja IS, 2. 3. 1992)

IZVAJALEC ATC NA RAKI – Avtomatsko telefonsko centralo na Raki bo gradila krška Obrtna zadruga Resa. Komisija je to zadrugo izbrala na podlagi pogojev, ki jih je ponudila. Ostali kandidati so bili: Posavje Sevnica, Kostak Krrško, Pionir in Point. (14. redna seja IS, 2. 3. 1992)

Table pa ni nihče opazil!

Ko smo delegati in nekateri delavci uprave ondan čakali na nadaljevanje seje skupščinskih zborov, smo seveda malo tudi zavijali z očmi in nekomu je pogled obvisel na tabli, ki nad glavnim hodnikom občinske upravne zgradbe ponazarja njeno prejšnjo organizacijo in ki bi jo bilo treba odstraniti, ker več ne drži tisto, kar je na njej napisano. Takoj se je našel tudi nekdo s hudomušno pripombo o tem, čigavemu budnemu očesu je tabla ušla. Na dolžnost krivca so zbrani v hipu imenovali zadnjega sekretarja občinskega sekretariata za notranje zadeve, Franca Pavlina.

Dejstvo je namreč, da je organizacijska shema državne uprave nanese tako, da sodi k notranjim zadevam tudi skrb za občo upravo in ostale podrobnosti, ki se jih ostale službe otepajo, morajo pa nekomu biti podrejene. Tako se je tudi Franc Pavlin moral ukvarjati z marsikatero rečjo, med drugim je moral tudi pospraviti ostanke ikonografije prejšnje države. Očitno pri tem ni imel časa, da bi "gledal v zrak", in tako je tabla obvisela na zidu še nekaj časa po njegovem odhodu na novo delovno mesto.

Korak k resnici, tokrat namenjen

vlogi žene v sodobni slovenski družbi

Odhod moških s kmetij v tovarne je ženskam kmetovalkam že v šestdesetih letih naprtil dodatno breme. Moški se sicer niso ognili težkim kmečkim opravilom, še vedno tudi upravljajo večino kmetijske mehanizacije, a tisto drobno, vsakdanje kmečko delo po dvorišču, hlevih, vrtovih, njivah, kuhinji, nega in šolanje otrok in še in še – tisto, ki ga ni nikoli konec, je še vedno ostalo na ramenih ženske. Vzame ji kakih 15 delovnih ur vsak dan in zase lahko ob vsem tem odtrga le urico. Lahko, kar pa še ne pomeni, da si jo v resnici tudi vzame. Običajno se ji odpove v prid družini. Žrtvuje tudi status kmetovalke, gospodarice in s tem omogoči (če je potrebno!) možu, da si pridobi zavarovanje, pokojnino... Žal razdrobljene slovenske kmetije ne zagotavljajo eksistence dvema zaposlenima.

Nekako tako je razmišljala **Milena Kulovec**, ena od gostij razgovora, ki so ga krški krščanski demokrati organizirali v soboto, 7. marca. Kot diplomirani inženir agronomije dela pri svetovanju za razvoj kmečkih gospodinjstev in v svoji karieri je imela dovolj priložnosti, da si od blizu ogleda položaj kmečke ženske. Velik del žena na Slovenskem pa je kmečkih ali polkmečkih. Če ima namreč ob možu tudi žena službo, običajno je to delo v proizvodnji, celo za trakom, potem je njeno breme še večje. Raziskave kažejo, da se mnoge kmečke ženske počutijo utrujene, bolne, osamljene, da nosijo preveč odgovornosti. Po drugi strani jih tlači sila nizek ugled poklica, ki ga opravljajo – kmetstva. Delno so res vzroki njihovega počutja v preobremenjenosti, a velik del krivde za vse skupaj nosi osamljeno življenje in delo na kmetiji. Ženske sicer priznavajo, da jim je bolje, kot je bilo njihovim materam in babicam, a to še ne pomeni, da so jim bile vse spremembe resnično v prid.

Na bolje se je obrnilo v odnosih do skrbi za vzgojo in šolski uspeh otrok, v skupnem, demokratičnem sprejemanju pomembnih odločitev, v racionalnejši organizaciji dela... Po eni strani opazimo, da bi kmetovalke potrebovale več različnih strokovnih in splošnih znanj, hkrati pa moramo priznati, da so ravno one nosilke in ohranjevalke tradicionalnih (tudi kulturnih) izročil slovenskega naroda, ob tem pa imajo še znanja, ki sicer danes v mestih izginjajo, smo pa od njih vsi življenjsko odvisni.

Svoj delež k večeru je dodala druga gostja, **dr. Manca Košir**, s priznanjem, da se ljudje v mestu počasi pričenjajo zavedati pomena pridobivanja hrane, še posebno zdrave. Pomemben se ji zdi medčloveški odnos, bolj kot delitev na moške in ženske. Če pa se že pogo-

varjamo o ženskah, potem jih moramo naučiti, da bodo skrbele tudi zase. Ne zaradi sebičnosti. Zato, da bodo lahko na voljo svojim dragim. Vsaj tako je bilo razumeti. Manca Košir je svoje stališče utemeljevala s podatki, da moški vdovci e prenesejo dolgo osamljenega življenja, medtem ko se vdove včasih šele po moževi smrti prav razživijo. Ne zdi se ji prav, da svet razpravlja o ženski emancipaciji, saj so ženske že emancipirane. Sposobne so poskrbeti za vse, kar potrebujejo. Zato bi se morali emancipirati tudi moški in postoriti kaj malega. Ta del razmišljanja je zabelila s toplim priporočilom kmečkim ženskam, naj si le vzamejo zase vsaj tisto urico časa na dan, ki jim jo je statistika prisodila. V dobro sebi in svojim družinam.

Seveda to ni bil edini nasvet in izkušnja, ki so jo tisti večer slišali obiskovalci, a vsega ne kaže popisovati. Očitno je svoj delež pri

organizaciji srečanja imel neuničljivi krški Aktiv kmečkih žena, saj so v (ne ravno polni) dvorani sedele večinoma njegove članice. Pa še nekaj smo opazili. Ljudje se menda preprosto ne znajdejo in ne znajo poiskati nasveta. Tako je kar nekajkrat pred občinstvom vzniknilo vprašanje, ki bi sodilo na strankarski zbor krščanskih demokratov ali pa kar h kakemu uradniku strokovne službe, upravnega organa... Ponovno so oživela vprašanja o ženskih in moških poklicih, o vračanju (brezposelnih) žensk in deklet iz mestnih naselij na kmete, kjer primanjkuje nevest, o tem, kako lahko mladi nekmetje postanejo kmetje, in tako dalje. Marsikatero vprašanje je dobilo tudi odgovor, a vseeno je skupini za moderatorsko mizo uspelo do konca obdržati pogovor pri problemih sodobne slovenske žene in odnosih med moškimi in ženskami.

Pri Bonovih na Raki vekajo kar trije

Lanski Miklavž je bil za Bonovo družino z Rake, za Ivanko in Darka, sila radodaren. Ivanka je 6. decembra v Ljubljani povila trojčke: Barbaro, Andreja in Jerneja. Barbara je bila tako drobna, da so jo za nekaj časa še obdržali v bolnišnici, pa so staršema hkrati pojasnili, da bosta imela za začetek dovolj dela tudi samo z dvema in da se bosta na vse skupaj lažje postopno navadila. Sicer pa sta Bonova čakala na naraščaj kar trinajst let, uspeh je prišel šele po zdravljenju in sedmih mesecih ležanja v ljubljanski bolnišnici.

"Pa še kako prav so imeli," pravijo danes vsi skupaj o "postopnem navajanju". Ivanko so zaradi napora itak začele pestiti zdravstvene težave in ni zadostovalo niti to, da je bil Darko doma. Zaposlen je bil v Šentjernej-skem Hipu (Iskra) in je že leto dni doma, na čakanju. Vsi pravijo, da se kot varuška in negovalka kar dobro obnese, a ko troje kričave skoraj hkrati hoče biti suhih, popestovanih in nahanjenih, ponoči trikrat, čez dan pa, kakor nanese, zmanjka rok in še česa. Zato so si najeli tudi pomoč, upokojeno medicinsko sestro za začetek, kasneje pa, ko so se nekoliko razgledali, jim je oskrbel pomoč krški Center za socialno delo – tudi medicinsko sestro, ki pa je bila brezposlena in je tako dobila delo v okviru programa javnih del.

Otroci so, tako trdijo vsi, pridni, navadili so se tudi na nekakšen zaporeden ritem. Najprej zbudijo Andreja, za njim Jerneja, medtem ko Barbara spi najdlje. Če pa se zbudi prej, kot bi bila na vrsti – menda ima tako močan glas, da je še isti hip treba spustiti iz rok vse in seči po njej!

Darko in Ivanka s svojimi trojčki, prvimi, ki so se po dolgih letih rodili v naši občini: Andrejem, Jernejem in Barbaro. Ivanka, ki je sicer zaposlena v Elektro podjetju v Novem mestu, ima za osebe v ljubljanski bolnišnici same pohvalne besede, Darko Bon pa komentira: "Od podjetja smo dobili tri posteljice. Seveda je ves strošek trojen, od tega, da porabimo škatlo aptimila v enem dnevu (400 SLT), če žena poleg še doji, pa do tega, da je to breme za prijatelje. Ob obisku pač vsak prinese darilo za vse tri otroke, in to danes ni malenkost!"

Bonova starša s trojčki, ki jim je krški izvršni svet namenil enkratno denarno pomoč.

ATC Raka

Še ne zgrajena, pa že premajhna

Na Raki so se leta 1987 dogovorili za izgradnjo telefonije v krajevni skupnosti. Kupili so telefonsko centralo, se potem leta 1988 po novem družbenem dogovoru sporazumeli s PTT in občino, da se ta strošek upošteva kot prispevek krajanov v vrednosti 1000 mark na naročnika za razvoj telefonije, ampak centrala je doslej tri leta in pol stala neizrabljena. Raška telefonija je bila odrinjena, med drugim tudi na račun nove centrale v Krškem, zdaj pa kaže, da bo letos vendarle dokončana.

Po družbenem dogovoru iz leta 1988 naj bi krajani sami zgradili krajevno omrežje, ostalo pa občina, tudi prostor za centralo. Sprva je bilo predvideno,

da bi bil to večji objekt, v katerem bi prostor dobila še pošta, pa ni bilo interesa za financiranje in "odvečno" zemljišče je potem odkupil Sklad stavbnih zemljišč. Gradnja 60 m² velike stavbe pa se tokrat zanesljivo ne bo spet odmaknila, kot se je zaradi pomanjkanja denarja zgodilo lani. Izvajalec je zdaj izbran in mesec marec določen za začetek del. Stavba naj bi bila dokončana maja. "Mi pa bomo 35 km krajevnega omrežja tudi dokončali v dogovorjenem roku," zagotavlja Jože Bizjak, ki na Raki vodi odbor za izgradnjo telefonije. "Upamo, da se bo potem našel tudi denar za medkrajevno omrežje, za katerega sedaj pravijo, da ga ni."

Jože Bizjak

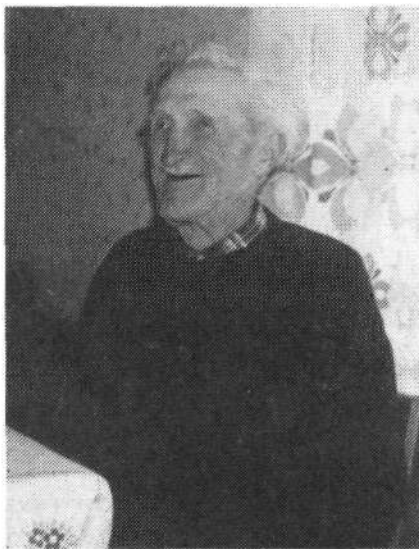
Odbor za izgradnjo telefonije na Raki prosi vse udeležence izgradnje, da se potrudijo in opravijo dogovorjena prostovoljna dela. Poskrbijo naj, da ne bo problemov in oviranj pri prekopi zemljišč. Če bo delo potekalo tako, kot je zastavljeno, bi bil lahko do aprila kabel položen, tako da z deli v kasnejšem času ne bi delali škode vegetaciji. Pričakujejo tudi, da bo Obrtna zadruga Resa v marcu začela dela za telefonsko centralo. – Vsa pojasnila je moč dobiti pri članih odbora za izgradnjo.

Pred tremi leti in pol kupljena centrala (Iskra) za 384 števil se je že kmalu po nakupu izkazala za premajhno. Vse številke so praktično že razdelili, pa imajo še najmanj 50 interesentov. "Zato bi radi centralo povečali z vsaj še 122 priključnimi pari," pravi Jože Bizjak, "ker računamo, da bi s tem rešili problem za naslednjih deset let. Odvisno pa je od občine, ali bi hotela to financirati." ■

Rihardovih devetdeset let tudi ni mačji kašelj

Ob koncu razgovora je še pokomentiral: "Saj se lepo sliši: devetdeset let starosti. Malo pa je bilo v tem času lepih in veliko hudih let!" Patronažna sestra, ki nam je za ta jubilej povedala (Riharda smo obiskali ravno na njegov 90. rojstni dan), pa je dodala: "Če bi bili strokovna revija, bi vam rekla, da zapišite, da je tako čil in pri moči zato, ker je vedno jedel veliko česna in čebule! Ponovno sem namreč brala poročila o raziskavah, ki potrjujejo te teorije!"

Devetdeset let je tega, kar je Rihard Nečemer z Rake prišel na svet – na Dednem vrhu. Preživel je avstrijsko vojno (tako ji pravi) in takrat je na njegovih ramenih obviselo celo gospodarstvo. V družini je namreč bilo sedem otrok in Rihard je bil kot enajstleten fantič drugi po vrsti, za sestro. Do očetove vrnitve s fronte je skrbel za dve kravi in zemljo. V šolo je hodil na Rako med svojim 6. in 14. letom. Ko smo ugotavljali, kako daleč je bilo treba stopiti, je priznal, da je imel v šolo četrte ure hoje, domov pa tudi po tri ure! Pri pokojnem mojstru Božiču se je izučil za zidarja in do poroke delal kot zidar. Ko je umrl prejšnji mojster, si je poiskal drugega. Na Rako 63 se je priženil in takrat sta z ženo Antonijo (umrla je leta 1982, a še vedno jo pohvali kot pridno gospodinjino!) sklenila, da bo zidarjenje opustil. Dokupil je zemljo, postavil hišo in vse, kar h kmetiji sodi. Upokojil se je v 69. letu starosti, z 20 leti (zidarske) delovne dobe. Ima tri hčerke, 6 vnukov in tri pravnuke. Doma so z njim kar zadovoljni, saj še vedno poskrbi sam zase. Po upokojitvi je odkril tudi branje, za katerega prej nikoli ni imel pravega časa. Sedaj bere veliko, rad se pohvali, da še vedno brez očal. Le sliši bolj slabo in z nogami ima težave. Loti se pa ročnih del, reže bekve, lušči fižol, robka koruzo...

Klub podjetnikov

Klub podjetnikov v Krškem je svojo sejo sklical za včeraj, 11. marca, v hotelu Sremič. Pogovarjali so se o problematiki in razvojnih možnostih podjetništva v občini Krško, uvodne besede pa so prispevali predsednik kluba Emil Vehovar, član izvršnega sveta in direktorica SDK Almira Božovič.

Seja je bila žal sklicana v času, ki je novinarjem najbolj neprijeten: ko je bil Naš glas že v tiskarni, zato smo si lahko tokrat privoščili samo skopo vest.

Prvo državno prvenstvo Slovenije v ciklokrosu

Kolesarsko društvo Savaprojekt Krško je v nedeljo, 23. 2. 1992, organiziralo 1. državno prvenstvo RS v ciklokrosu s startom in ciljem pri Lovskem domu na Trški Gori nad Krškim, in ne nad NOVIM MESTOM, kot je pomotoma objavila RTV Slovenija v nedeljskem 3. dnevniku in temu dogodku namenila "celih" 30 sekund časa! Kljub temu da so odgovorni na RTV obljubili, da bodo neljubo napako popravili, tega še niso storili – mogoče bodo prihodnje leto? Pa vendar je po oceni marljivih organizatorjev in tistih, ki so si 1. DRŽAVNO prvenstvo ogledali (okoli 400 gledalcev), prireditev uspela.

Krožna tekmovalna proga, dolga okoli 1500 metrov, je v celoti potekala v naravi, in sicer 40 % po travnih poteh in 60 % po cesti. Višinska razlika kroga pa je bila 50 m.

Na prvenstvu je v petih kategorijah nastopilo 76 kolesarjev iz skoraj vseh slovenskih klubov z veljavno licenco za leto 1992. Ker v ženski konkurenci ni bilo dovolj prijavljenih, je izven konkurence nastopila tudi mladinka iz KD Hit-Kazino Nova Gorica in progo prevozila v času 18,47 min., za kar so se ji gledalci oddolžili z burnim aplavzom, organizator pa je ravno tako poskrbel za presenečenje.

Rezultati

PIONIRJI A – 1. Sašo Berce 11,44, 2. Matej Stare 12,46, 3. Uroš Šilar 12,48 (vsi

Sava Kranj), 7. **Primož Gabrič (Krško)** 15,30; **PIONIRJI B** – 1. Tomaž Otorepec (Rog) 10,18, 2. **Primož Četrtič (Krško)** 10,49, 3. Luka Melihen (Sava) 11,05; 6. **Andrej Grmšek** 12,13, 7. **Gorazd Divjak** 12,22 (oba **Krško**); **MLAJŠI MLADINCI** – 1. Tadej Valjavec (Sava) 29,22, 2. Miha Jakofčič 29,34, 3. Leon Bergant 31,31 (oba Rog), 10. **Damjan Grmšek** (-1 krog), 11. **Marjan Požun**

(-1 krog) (oba **Krško**); **STAREJŠI MLA-DINCI** – 1. Žiga Bajt (Sava) 44,57, 2. Boštjan Felc (Sloga Idrija) 47,09, 3. **Jože Zupanc** (-1 krog), 9. **David Dremelj** (-1 krog), 14. **Tomaž Malik** (-5 krogov) (vsi **Krško**); **ČLANI** – 1. Marjan Jauk (Ptuj) 45,06, 2. Boštjan Sajevec (Sava) 46,11, 3. Boštjan Brelih (Črni Vrh) 47,05.

Predsednik KD
Anton Pieterski

1. zimska državna prvenstva za plavalce

Srebrna in tri bronaste za Celulozarja

Na 1. zimskem državnem prvenstvu v absolutni kategoriji, ki je bilo od 6. do 8. marca v Celju, je **Natalija Repec** dosegla 2. mesto na 200 m prosto s časom 2:09,06. To je lep dosežek mlade plavalke, če povemo, da trenira v "šolski luknji", 16 metrov in pol dolgem bazenu.

Ostali rezultati: **Natalija Repec** – 4. na 400 m prosto (4:34,34), 5. na 100 m prosto (1:01,06); **Sergeja Gradišek** – 4. na 100 m prosto (1:00,81); **Anuška Cerovšek** – 8. na 400 m prosto (4:39,70), 10. na 200 (2:14,13) in 800 m prosto; **Anja Repec** – 12. na 400 m prosto (4:42,38) in 9. na 200 m prosto (2:13,17); **Maja Kraševac** – 14. na 400 m prosto (4:46,04). **Štáfeta** (A. Repec, N. Repec, Cerovšek, Kraševac) je bila četrta na 4 x 200 m prosto (9:00,97) in peta na 4 x 100 m prosto (4:12,77).

Matej Božovič je na tem tekmovanju dosegel klubski rekord na 100 m kravl s časom 57,64.

Mladi plavalci krškega Celulozarja so se udeležili 1. državnega zimskega prvenstva v plavanju za mladince in kadete. Prvenstvo je bilo v Ljubljani od 21. do 23. februarja. Nastopilo je okoli 130 tekmovalcev iz 12 slovenskih klubov. Barve Celulozarja je zastopalo 9 plavalcev – 4 kadeti in 5 mladincev.

Doseženi so bili zelo dobri rezultati, med njimi tudi nekaj državnih rekordov za male bazene. Plavalci Celulozarja so dosegli glede na pogoje treningov – trenirajo v malem, 16,66 m dolgem bazenu v OŠ Leskovec – zelo dobre rezultate. Vsi so se uvrstili v finalne boje, kjer so dosegli tudi tri bronasta odličja: **Anuška Cerovšek** na 400 m kravl z re-

Letni bazen, kje si?

Po končani zimski sezoni se plavalci sprašujemo, kje bomo lahko plavali in se pripravljali za letno sezono. Občina, družba in ostali nam še niso zagotovili obratovanja letnih bazenov v Krškem in Brestanici. Kje bo vsak dan okoli 130 otrok, če ne bo bazena? Ali je ulica z vsemi svojimi negativnimi vplivi (alkohol, mamila...) primeren kraj za otroke?

A. Bizjak

zultatom 4.38,05 med mladinkami, **Gregor Povhe** na 1500 m kravl (17.27,13) in **Alenka Dreó** na 800 m kravl (10.08,53), oba med kadeti.

Ostali rezultati – mladinci: Anuška Cerovšek: 4. mesto na 800 m, 4. mesto na 200 m, 6. mesto na 100 m; Anja Repec: 6. mesto na 800 m, 7. mesto na 400 m, 8. mesto na 100 m; Maja Kraševac: 8. mesto na 800 m, vse

v disciplini kravl; kadeti: Alenka Dreó: 4. mesto na 400 m kravl, 6. mesto na 200 m kravl, Barbara Bizjak: 8. mesto na 100 m hrbtno, 7. mesto na 200 m hrbtno in 8. mesto na 100 m kravl; Gregor Povhe: 6. mesto na 400 m kravl, 7. mesto na 100 in 200 m kravl; Damjan Herakovič: 4. mesto na 1500 m kravl.

Anton Bizjak

Nogomet

Zadovoljni z jesenskimi rezultati

Nogometni klub CR Krško, ki je 27. junija lani nastal z združitvijo dveh klubov, Celulozarja in Rudarja, tvori 120 registriranih nogometašev in pa vodstvo kluba s predsednikom g. **Ivanom Ogorevcem** na čelu. V sezoni 1991/92, ko klub praznuje 70-letnico nogometa v Krškem, je v jesenskem delu tekmovanja v MNZ Celje CR zabeležil zelo dobre rezultate, ki kažejo na odlično delo predvsem z mladimi nogometaši.

Pa si pogledajmo rezultate! **Člani** (trener Drago Abram): 2.-3. mesto in osvojenih 12 točk. **Kadeti** (trener Branko Cvirn): 4. mesto in 8 točk, vendar s tekmo manj. **Starejši pionirji A** (trener Milorad Kuzmanovič): 1. mesto in 10 točk. **Mlajši pionirji A** (trener Ivan Ašič): 1. mesto in 4 točke. **Starejši pionirji B** (trener Ivan Gabrič): 4. mesto in 5 točk. **Mlajši pionirji B** (trener Roman Sotlar): 4. mesto in 1 točka.

Vsi ti rezultati so bili ustvarjeni s prizadevanostjo tako nogometašev kot tudi vodstva kluba, ki se trudi omogočiti našim članom čim boljše pogoje za delo. Tarejo nas težave z denarjem, nimamo lastnih prostorov na stadionu, celo tega ne vemo, kdo je lastnik stadiona oziroma prostorov pod tribunami. O tem smo občinski vladi postavili tudi delegatsko vprašanje, na katerega pa nismo dobili

Pred tekmama ob 70-letnici je zaigrala godba Videm, navzoče je pozdravil predstavnik MNZ Celje, spregovoril jim je tudi predsednik SO Krško, g. Vojko Omerzu, in nato izvedel začetni udarec.

zadovoljivega odgovora. Ob predlanski poplavi smo utrpeli veliko škodo, saj je bilo skoraj uničeno igrišče in tudi garderobe, v katerih se nahajamo kot podnajemniki. S prizadevnostjo smo stvari le nekoliko spravili v red, radi pa bi prišli do novih garderob in pomožnega igrišča. Kljub vsem tem težavam pa je naš klub letošnje leto zaključil brez dolgov, s tekmovalne plati pa zelo uspešno.

V okviru praznovanja 70-letnice nogometa

v Krškem smo 26. oktobra lani organizirali dve tekmi reprezentanc MNZ Celje in MNZ Maribor, in sicer starejših pionirjev in kadetov. V reprezentanci starejših pionirjev je iz našega kluba nastopilo kar nekaj igralcev: Predrag Bakič, Adriano Radonjič, Zvone Katič in Andrej Zorko. Vsi so bili med boljšimi na tej tekmi. Pri kadetih pa so iz našega kluba nastopili Bojan Andrejaš, Damjan Hočevar in Daniel Krašovec. Tudi to kaže na

dobro delo z mladimi nogometaši v našem klubu.

Želimo si več razumevanja za nogomet v našem mestu, več sodelovanja s šolami in starši, vabimo pa tudi vse ljubitelje nogometa, da se nam pridružijo pri delu v klubu, saj bomo le tako še bolj uspešni in koristni v športu in drugje.

**Tajnik NK CR Krško
Martin Lekše**

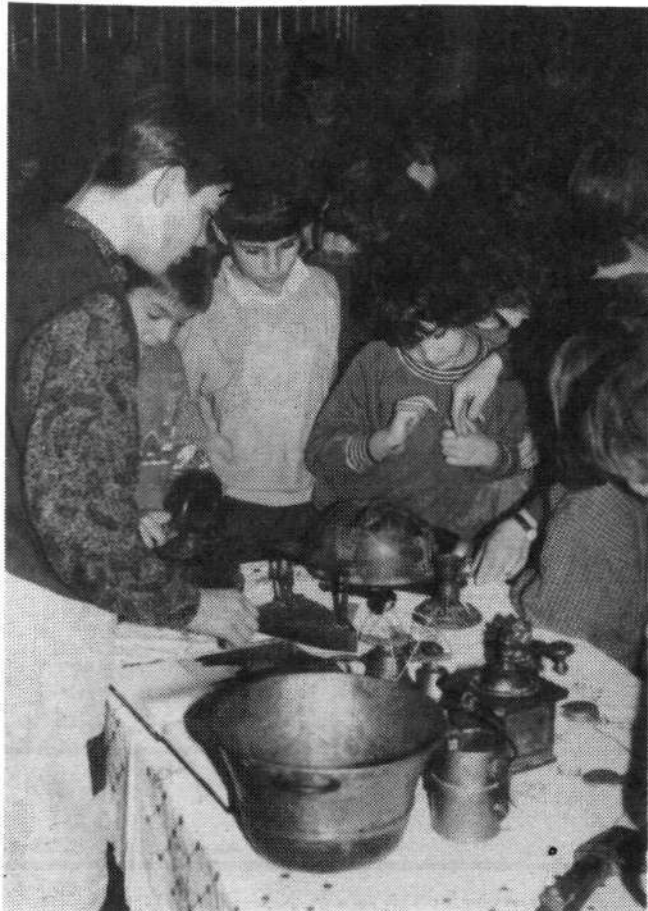
Teden kulturnih dejavnosti na OŠ Leskovec

Dejavnosti, ki so se na Osnovni šoli Leskovec pri Krškem odvijale v času od 10. do 14. februarja, smo poimenovali kar Projekt kulturni teden. Ob sodelovanju učencev, učiteljev in gostujočih umetnikov je bil program pester.

Pri mnogih predmetih so posvetili ure slovenskim umetnikom. Učenci so zbirali različne izdaje Prešernovih Poezij in knjig o Prešernu ter pripravili razredne razstave. Z odlomki iz naših literarnih del in z lepimi mislimi so se oglašali po šolskem radiu.

V četrtek so si učenci in učitelji ogledali razstavo starih listin, knjig in predmetov, ki so jih sami zbrali lepo število. Mnogi razstavniki predmeti so bili dragoceni in že kar prava redkost. Ob otvoritvi razstave so prisluhnili kratkemu kulturnemu programu ljudskih pesmi.

Gregor vneto razlaga, čemu so nekoč služili razstavljeni predmeti. (Foto: Janko Sotošek)

V petek pa so našo šolo obiskali Sonja Hočevar, Rajko Koritnik, Jože Logar in Davorin Žitnik s programom ljudskih pesmi in arij. Naš namen je bil, da bi si učenci v bodoče zaželeli še kaj več od cenene popevke in filma, za katerim ne ostane nič.

M. Simončič

ZADNJO SOBOTO V FEBRUARJU SMO SE Z AVTOBUSOM ODPELJALI PROTI zasneženim Rogli. Spremljali so nas topli sončni žarki in pomladansko cvetje. Bilo nas je veliko, zato smo se toliko bolj zabavali. Po kratki malici smo se razdelili v štiri skupine in se dobro razpoloženi odpeljali na smučišča. Vožnja je bila prijetna, saj smo si lahko ogledali maskare – smučarje ter poslušali vesele viže našejljene godbe. Pred povratkom domov smo se še okrepčali, saj nam je vožnja po zaledenelih smučiščih dodobra izpraznila želodce. Prijetno utrujeni smo se zvečer doma spominjali nepozabnega dne. (Katja Kos, 6. r. OŠ Koprivnica) ■

Protestno pismo stranki zelenih in njenemu predsedniku g. Kupleniku

Ni nas bilo malo, ki bi se v lepem, sončnem vremenu na pustno nedeljo ne odpravili na pustovanje – šelmanje v Kostanjevico. Ker se prejšnja leta nismo toliko udeleževali pustovanj v Kostanjevici, težko primerjamo, zagotovo pa vemo, da je bilo letos izredno veliko ljudi, a žal malo manj čistega zraka.

Pustno povorko so namreč sestavljali predvsem starejši, že odsluženi avtomobili, če bi jim sploh lahko tako rekli. Kajti izpušnih plinov je bilo na pretek. Navijali so, kot včasih s tujko rečemo, "gas do daske".

A ljudi to očitno ni motilo. Še manj je to motilo enega "ta glavnih", gospoda ŠKOFA – pustnega, v katerega škofovska oblačila je bil oblečen sam gospod Kuplenik, ki se ima zelenega oziroma za varnostnika čistega okolja. Ta je vso zadevo večkrat požegnal.

Saj ne rečemo, da pustovanje ni uspelo, tudi Kostanjevica je preživela, ampak proti takšnemu osmrjevanju našega kulturnega in zgodovinskega bisera najodločneje protestiramo.

Pa še nasvet: Konji, hvala Bogu, še niso izumrli, na povorki so sicer sodelovali, a v manjšem številu; ali ne bi bilo bolje in čisteje, da bi avtomobile ugasnili, namesto smrdljivih motorjev pa bi jih "poganjale" konjske vprege? Vemo namreč, da dvajset lepo oblikovanih konjskih fig ne bi toliko usmradijo kostanjevskih ulic, kot jih je motorizirana četa odpisanih "oldtimerjev" preteklo nedeljo.

Krško, 5. 3. 1992

**Mladi kršćanski demokrati
Tomaž Petan – predsednik**

DROGE (2)

Zloraba drog pri mladih

Ko govorimo o drogah in mladih, ne moremo prezreti simbolične sporočilnosti drog za mlade. Motivi, ki privlačijo mlade k drogam, so raznoliki in pomembni za to, kako se mladi nanje odzivajo, povezani so z zahtevnimi preizkušnjami, s katerimi se mladi srečujejo v obdobju adolescence. V njihovih predstavah je droga pogosto simbol poguma in drznosti, upora, neodvisnosti in odraslosti. Mnogi si želijo neko vznemirjenje, "nekaj novega" v turoben vsakdanjik, drugi želijo z njo odpraviti tesnobo in potrlost, biti bolj "srečni", videti sebe in svet v ugodnejši luči.

Zelo tesno so droge povezane z imidžem, ki je ravno v adolescenci zelo pomemben za lastno samospoštovanje. Pred mladimi so številni pomembni življenjski cilji, pot do njih pa je naporna in dolga, zato lahko poskušajo izkoristiti drogo kot bližnico do tega. Vendar izbira droge pomeni izbiro napačne poti do cilja. Vsi mladi se v obdobju adolescence srečujejo z zahtevnimi nalogami in preizkušnjami, pa vendar ne posežejo po drogi. Vemo, da je pri določenih mladostnikih večja stopnja tveganja, da krenejo na to, za mnoge pogubno pot, ko namesto v raju pristanejo v peklju.

Droge v mladih budijo veliko radovednost in zato zbirajo veliko informacij o tem. O njih sprašujejo tudi tiste, za katere vedo, da že imajo z njimi določene izkušnje, ter jih ob njihovi vzpodbudi pogosto poskusijo tudi sami. Na sredo se največ takšnih eksperimentov ustavi že po prvi ali drugi izkušnji, ki ponavadi tudi ni posebno prijetna. Da s tem nadaljuje, mladostnika ponavadi vzpodbujajo "njemu pomembni vrstniki" ali osebe, s katerimi se družijo, lahko se to občasno dogaja tudi v določenih družabnih situacijah, na plesih, koncertih, žurih... Ti "dodatki" k zabavi postanejo mnogim postopoma manj pomembni, zlasti če postane to družabno življenje bolj organizirano, strukturirano v obliki raznih dejavnosti, v katere mladi vlagajo več energije in se na ta način sproščajo ter doživljajo pozitivne potrditve. Nekateri pa ne sledijo temu, temveč postajajo vedno bolj okupirani z drogo in uživanje te ne veže več le na določene družabne okoliščine, opuščajo svoje dotedanje interese in dejavnosti, ki so jih doslej zadovoljevale, in iščejo kontakte le s tistimi vrstniki, ki želijo podobno, ali s starejšimi, ki veljajo za izkušene.

Eksperimentiranje z vedno novimi vrstami drog vodi k vedno bolj nevarnim in lahko privede v prekomerno uživanje drog, v povezavi s tem pa tudi do sprememb v načinu življenja, v vrednotah in osnovnih stališčih do sebe, drugih in sveta nasploh. Skladno s tem se pojavi vedno manjše zanimanje za miselno, intelektualno delo in konstruktivne ter ustvarjalne dejavnosti. Škodljive posledice drog so vedno bolj vidne tako na telesnem kot na čustvenem in socialnem področju in o odvisnosti govorimo, ko zasvojeni potrebuje drogo ne več le duševno, temveč tudi telesno, sicer nastopi mučna abstinenčna kriza. Čim prej ko odkrijemo, na kakšno pot stopa mladostnik, tem več možnosti ima, da se celoten proces zaustavi.

Večina mladostnikov se ustavi ob pravem času, število tistih, ki se ustavijo ob eksperimentiranju, je veliko večje od števila tistih, pri katerih se razvije odvisnost od droge.

Tudi mnogi, ki droge večkrat zaužijejo v okviru današnjih zabav in druženj, ne postanejo preokupirani z njimi, vendar je treba vedeti, da pri nikomer, ki je že začel segati po drogi, ni trdnih zagotovil, da je povsem varen pred večjo zlorabo in razvojem odvisnosti.

Kaj povečuje tveganje, da se bo mladostnik, ki je izkusil neko drogo, vrnil k njej in od nje z večjo verjetnostjo prešel na druge?

Zlasti rizični so mladi uživalci drog, tisti prav na začetku adolescence, kajti ne samo, da kemična sredstva še posebej škodijo razvijajočemu se organizmu, tudi osebnost teh adolescentov še ni strukturirana, zato je vpliv droge še posebno ogrožujoč. Zlorabljanje drog in način življenja, povezan z njimi, zavirata razvoj mnogih duševnih funkcij, ki vodijo k oblikovanju zrele osebnosti. Zlasti je problematično, če mladi ne razvijejo zdrave samozavednosti in skušajo to nadomestiti na neustrezne načine. Mladostniki so pogosto v konfliktu z okoljem, v katerem živijo, in zato ostajajo pogosto brez potrebne opore v trenutkih, ko bi jo potrebovali. Njihov vrednostni sistem se šele izgrajuje in zelo pomembno je, da se lahko identificirajo s pozitivnimi vrednos-

tnimi usmeritvami, pogoj za to pa je zaupanje in upoštevanje drug drugega. Mnoge raziskave kažejo, da je vpliv zlorabe drog toliko bolj ogrožujoč pri zelo zgodnjih izkušnjah tistih, ki so bili med svojim razvojem deležni zelo neugodnih psihosocialnih vplivov, zlasti pa te predstavljajo moteni odnosi v družini (alkoholizem staršev ali druge patologije, vzgojna neučinkovitost...). Tudi prehod na druge droge in večkratno zlorabo je toliko bolj verjeten, kolikor mlajši je mladost-

tnik, ki začne po drogi segati. Ponavadi pa začne pri drogah, ki so mu najbolj dostopne in najbližje v njegovem okolju (tobak, alkohol...). Zelo pomembno je, kako ima mladostnik razporejen svoj prosti čas in da se od njega zahteva izpolnjevanje določenih obveznosti. Pri tistih, ki zgodaj začno z drogami, je več prekinitev šolanja, kar pa prinaša dodatne stiske v smislu posameznikove samopodobe. Zelo pomemben dejavnik, ko govorimo o tveganju, je poleg starosti mladostnika namreč tudi samospoštovanje. Tisti, ki imajo negativno sliko o sebi, ki nimajo dovolj pozitivnih izkušenj v prizadevanjih po potrjevanju in imajo zelo nizko samospoštovanje, se bodo veliko težje uprli pritiskom skupine. Zelo pomembno je, da so mladostniki vključeni v zdrave dejavnosti, ki jim omogočajo poleg sprostitve in zabave tudi zadoščenje in uspešnost, ob lastnih prizadevanjih doseči konstruktivne cilje. Ob skupnih doživetjih z vrstniki zadovoljujejo tudi pomembno potrebo po pripadnosti in druženju. Osamljeni, iz družbe vrstnikov izločeni mladostniki se bodo pogosteje zatekali k drogi, če ta v določeni skupini pomeni ceno za vstop v družbo.

Danes strokovnjaki, ki se ukvarjajo z mladimi, ki posegajo po različnih vrstah drog (npr. dr. Martina Tomori iz Centra za mentalno zdravje v Ljubljani) ugotavljajo, da se situacija na "sceni drog" zaskrb-ljujoče spreminja.

V 70-ih letih se je poleg zlorabe alkohola in tobaka zlasti pri mladostnikih, ki so to povezovali z ideološkimi razglabljanji, pojavila zloraba hašiša, marihuane in LSD. Osebnostno problematični med njimi in tisti, ki so izvirali iz bolj neugodnih psihosocialnih okolij, so segali po opiju in kasneje po heroinu, vendar je bilo njihovo število majhno. Postopno se je povečevalo število tistih, ki so segali po različnih sredstvih – politoksikomanov, občasno pa so se pojavljali tisti, ki so se opajali z različnimi lepili in podobnim ter tisti, ki so neželjena občutja potrlosti in tesnobe potlačevali z različnimi medikamenti.

V zadnjih letih, ko pa so različna psihotropna sredstva postajala vedno lažje dosegljiva, se krog uživalcev močno povečuje in povratno vpliva tudi na boljše preskrbo trga. Najbolj pogosto sta še vedno zlorabljana tobak in alkohol, naša družba je do obeh zelo tolerantna in se premalo zaveda hudih in v končni fazi tudi dragih posledic, ki s tem nastajajo. Na trgu je veliko marihuane, ki je bistveno močnejša kot pred leti in ima zato tudi večje škodljive posledice za organizem, vendar se mladi tega ne zavedajo in o tem niso pravilno informirani, razširjena sta tudi kokain in heroin, ki ju ravno tako ni težko kupiti za sicer drag denar.

Zaskrb-ljujoče postaja dejstvo, da se z drogo spogleduje tudi vedno večje število mladih, ki sicer niso moteni ali moteči, in da uživanje ni več omejeno le na nekatere izjemne, skrite situacije, temveč postaja del socialnega vedenja mladih.

Vse to nas obvezuje k bolj ozaveščenemu in odgovornemu ravnanju in dejstvu je, da se ta pereči problem ne sme prepustiti samo nekaterim strokovnjakom in službam.

Gordana Rostohar, dipl. psih.

Naša pustna premišljevanja in ustvarjanja

Pust se je Našemu glasu vedno nekoliko otepal. Če smo ga obšli, smo se jih nazobali od bralcev, če smo mu namenili kaj prostora, so nas napadli nadrejeni, če pa tega ni bilo, se je jezil kdo izmed tistih, ki smo jih zašpičili. Letošnje karnevalske prireditve so pokazale, da je v vse skupaj vložena strašno veliko truda in dela, odkrili smo nekaj dobrih zamisli, zato smo se odločili, da kljub časovnemu odmiku v tem postnem, spokorniškem času quadrogesime pripravimo reportažo o nekaterih dogodkih in k njej ponudimo nekaj malega pepela. Poudarjamo, da so vse pripombe mišljene resnično dobronamerno, ker bi radi, da bi se nekatere stvari vendarle premaknile.

Krapa, simbol Kostanjevice, so po obhodu namestili k leseni skulpturi med cerkvijo in klavnico. Kostanjevica in njen turizem imata vse možnosti, da se zaženeta in drug z drugim zacvetita. Časi so res hudi, denarja ni in zanesljivo nikoli več ne bo Slovenec živel tako, kot je nekoč. A tudi v razvitem, recimo mu (za to potrebo) varnem ali celo skopem svetu turizem vseeno cveti. Zakaj si ne bi opomogel tudi pri nas! Nekaj smo o tem na straneh Našega glasa že pisali. Eden njegovih pripomočkov sta lahko tudi Prforcenhaus ob pustu in šelmovanje poleti. Seveda pa bo Prforcenhaus moral dobiti še dodaten umetniški zagon, tiskovne konference bodo morale biti vsebinsko take, da bodo na daleč razvpite in se bodo novinarji trgali za vabila nanje, nastopi na odrih in v povorkah bodo morali postati slavni vsaj po vsej Sloveniji. To seveda ni delo samo za skupino predanih zagnancev in to je tudi (na nek način) friziranje ljudskega izročila. A ljudsko izročilo se je začelo s tistim, kar so naši predniki nekoč potrebovali. Niso se oblačili v grozne maske zaradi dolgočasje, pač pa zato, ker so potrebovali naklonjenost nadnaravnih sil. Danes lahko to izkoristimo, obogateno s kakovostjo, za pridobivanje gostov. Seveda sodijo k tej zamisli, ki je morda čisto nora, a zamisel je, nujno tudi imena znanih avtorjev: satirikov, oblikovalcev, glasbenikov, pesnikov... Tak projekt ne uspe niti v prvo niti na hitro. Tudi sedanji krog zagnancev v prezidiju in vladi Prforcenhausu mu ne bo kos. Tu morajo najti interes kostanjeviški in morda krčki turistični delavci, gostinci – vsi, ki bodo od pretoka gostov lahko zaslužili. To bi bila investicija v razvoj in zato sem si tudi privoščil pisanje teh misli. S tem nikakor nočem omalovaževati prizadevanj sedanjega kroga ljudi v Prforcenhausu. Mislim samo, da bi poslovni interes morda lahko opravil svoje v prid Kostanjevici.

Pred pustom so vrli podaniki Neodvisne turistične kraljevine Kostanjevice organizirali tiskovno konferenco, na kateri so novinarjem posavskih javnih občil predstavili svoj Prforcenhaus, prvo številko istoimenskega novega glasila, program letošnjega karnevala in zgodovino svojega društva. Tiskovno konferenco so sklicali v galeriji svojega člana, akademskega slikarja Jožeta Marinča, na Dobah pri Kostanjevici. Ne vem, ali so gostitelji hoteli dokazati, da pusta z njegovim oznanilom pomladi še ni bilo, da je uradno res še zima; ne vem, ali to počnejo vedno, a posedli so nas v tako mrzel prostor, da bi bilo vseeno, če bi nam luč prinesli ven, pod drevo. Lahko da so se člani prezidija in vlade Prforcenhausu samo bali, da jim bo v pustnih uniformah, v katerih so se nam predstavili, vroče.

Na občnem zboru Prforcenhausu v ponedeljek, 2. marca, so kostanjeviški šelmarji izbrali svojega novega predsednika: namesto dosedanjega, Andreja Božiča, je to častno in težko nalogo prevzel kmetovalec Roman Škrjanc, na sliki z žezlom. (Foto: Sintič)

Tiskovna konferenca je bila združena z otvoritvijo razstave del kostanješkega slikarja Jožeta Marinča.

Nedeljska promenada mask se v Kostanjevici zaključí na Ta malem plac' in tam imajo običaj, da pred zbrano množico ožehtajo umazano perilo zadnjega leta. V imenu prezidija in vlade Neodvisne turistične kraljevine Kostanjevice je zbrane nagovorila ministrica za informiranje, Mojca Hvala.

Prva ugotovitev: ljudje so se lotili čisto vsega. Srečali smo tudi pol slovenske vlade, nekatere ministre celo dvakrat. Prednjačili so seveda tisti, okrog katerih se najbolj vrtinči prah: Bavčar, Rupel, Janša, Peterle. Izbrali smo tole dvojico, ker se je moral nekdo okrog maske, podobne predsedniku Peterletu, krepko potruditi. (Foto: Ljubo Potočnik)

Na traktorski prikolici, "oblečeni" v velik ciganski šotor, je pisalo: "Za begunce iz Kerinovega grma", izza lesenih rešetk ograde pa je črna, umazana in razcapana mularija stegovala roke in tako prepričljivo žicala: "Štrič, dej mi čika! Dejte mi dinarčka, de ši bom mlekča kupla!", da je marsikdo izmed opazovalcev glasno vprašal: "So to samo maske ali so pravi ciganki?"

Hvala Bogu so še otroci, ki se hočejo obleči v klovne, pomaranče, muce, miške, opice, paže ali v Pike Nogavičke, kakršni sta tile dve na sliki. (Foto: Ljubo Potočnik)

Vzgojiteljice krškega vrtca so vse otroke povabile na veselo pustovanje v krški hotel. Tako so otroci in starši lahko preživeli nadvse prijetno popoldne, ne da bi se jim bilo treba bati mraza. Hotelski delavci pa sicer niso zaslužili kdove koliko, a vseeno več kot običajne dneve.

Eden njihovih se je pri Murkovem šanku nekoliko zamudil, a čim je pritekel, so urezali novo vižo – dovolj glasno, da je donelo po vsej CKŽ. Dobro, da so v današnjih časih še ljudje, ki se jim ljubi. Morda se bomo na račun takih veseljakov Slovenci le oteli grozeči miselnosti preživetja.

